

АНДРЕ МОРОА

ЛАПАДУНДИ И ТЪНКОФИНИ

Превод от френски: Анна Сталева, 1980

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

СЕМЕЙСТВО ДУБЪЛ

— Страшно бавно ядете — каза господин Дубъл, който от известно време вече барабанеше с пръсти по масата.

— Аз не, татко — обади се Тиери.

— Не, ти не, но майка ти и брат ти.

В цяла Франция нямаше по-сплотено семейство от семейство Дубъл. Господин и госпожа Дубъл се обичаха много и обожаваха децата си. А те, Едмон и Тиери, често се караха — момчетата на девет и на десет години не са светци — но не можеха един без друг. Едмон казваше: „Тиери много се заяжда“. Но ако Тиери го нямаше два дни, Едмон явно страдаше. Тиери пък се оплакваше: „Едмон е много груб“. Но ако Едмон се разболееше някой ден, и Тиери се разболяваше на свой ред.

Никога не казваха като другите момчета: „Аз направих това, аз видях онова“, а все: *Nie бяхме* в цирка...”, „Лишиха ни от десерт...“, „*Nie бяхме* болни от шарка...“ С една дума, бяха двама, ала живееха като един.

И все пак, когато се хранеха, бащата, майката и двамата братя не се разбираха чак толкова добре. Семейство Дубъл тогава се разделяше на два лагера. Госпожа Дубъл и по-големият ѝ син Едмон отдаваха

голямо значение на яденето. Щом се върнеше от училище, Едмон влизаше в кухнята и питаше какво ще има за обяд, за вечеря.

Разказваха, че когато бил на осем месеца, както си седял до масата на високото си бебешко столче, Едмон се нахвърлил на чинията с месо, докато майка му минавала край него, и сграбчил лакомо един котлет. Господин Дубъл и по-малкият брат Тиери, напротив, не обръщаха никакво внимание какво им се сервира и настояваха само всички да се хранят по-бързо, за да се върнат единият — към работата си, а другият — при играчките си. Затова и двамата бяха доста слаби.

— Едмон — каза господин Дубъл, — ако продължаваш, ще станеш истински дундъо.

Госпожа Дубъл неспокойно погледна сина си. Тя самата много се боеше да не напълнене и тъй като не можеше да устои на удоволствието да яде сладкиши, беше непрекъснато в движение, шеташе цял ден из къщи и запазваше хубостта си.

— Ами! — възрази тя. — Едмон съвсем не е дундъо.

— Да, да! — каза Тиери, който обичаше да се закача. — Дундъо, дундъо, дундъо!

Толкова прекали, че когато ставаха от масата, Едмон силно горитна. Тиери се разплака. Знаете вече, че двамата братя не можеха един без друг.

Беше летен неделен ден и господин Дубъл бе обещал да заведе двете момчета в гората Фонтенбло. Тези разходки с баща им им доставяха голямо удоволствие. Когато времето беше хубаво, изминеха ли няколко километра, господин Дубъл си избираще някое място на завет между високите скали. Той сядаше до обрасъл с мъх камък, облягаше се и изваждаше книга от джоба си.

— Давам ви един час — каза той на синовете си този ден. — Може да се покатерите по скалата Близнак и по Острия камък... Само че бъдете благоразумни. Не се отдалечавайте много и щом ви извикам: „Ху! Ху! ХУУ! Ху“, обадете ми се.

„Ху! Ху! ХУУ! Ху“ беше сигналът на семейство Дубъл. Те надаваха този вик по специален начин, като наблягаха много на третото ху и произнасяха много слабо четвъртото. Така и четиридцата Дубъл се откриваха лесно един други, дори в тълпа или ношем.

Едмон и Тиери се отдалечиха. Скалата Близнак беше образувана от два големи плоски камъка, допрени един до друг, високи шест-седем метра.

— Ще се качваме ти от едната, а аз от другата страна — предложи Тиери с подигравателна усмивка. — И аз ще бъда горе преди тебе, Дундъо такъв!

— Тиери, ако продължаваш, ще се разсърдя, ще те набия и ще ревнеш. Я се махай веднага оттук!

Братята застанаха от двете страни на скалата и започнаха да се катерят. Беше трудно. Трябваше да намират вдълбнатини, за да поставят краката си и издатини, за да се залавят с ръце. Не можеха да се качват бързо. Едмон беше на около три метра от земята, когато чу:

— Ху! Ху! ХУУ! Ху!

Викаше ги баща им. Тиери отговори. По гласа му Едмон разбра, че Тиери е вече по-високо от него. Заизкачва се много бързо и тъкмо щеше да стигне върха, когато отново чу едно „ху, ху, ХУУ, ху“, само че този път почти приглушено, сякаш идващо от вътрешността на скалата. В този миг той успя с дясната си ръка да се вкопчи в горния ръб на скалата. Повдигна се. Главата му се подаде над тесния процеп между двета камъка близнаци. Той чу за трети път вика и много ниско под себе си, в дъното на тесния комин забеляза брат си.

— Тиери — извика той, — какво правиш там? Падна ли?

— Ами — отвърна Тиери, който беше горделив, — сам слязох...

Ела да видиш, Едмон, много е хубаво.

— Колко си далече! Какво виждаш?

— Една голяма пещера... Цялата осветена от електрически глобуси като гара...

— А влакове има ли?

От всичко на света Едмон най-много обичаше влаковете.

— Не, само че е много интересно. Слез.

— Как да сляза?

— Плъзни се по комина... Тук земята е покрита с мъх, няма да се удариш.

Това не се стори много разумно на Едмон, но той не искаше да изглежда страхливец. Прехвърли се от вътрешната страна на скалата, залови се за ръба, замижка и се пусна. Плъзна се невероятно бързо

между двета камъка, за миг се ужаси, после тупна на нещо меко и се намери седнал върху мъха, до брат си.

— Погледни — каза му Тиери.

Гледката наистина беше удивителна. Пред тях се разкриваше огромна пещера. Електрически глобуси, закрепени за свода ѝ, разпръскваха синкова светлина. Подът беше застлан с фаянсови плочки, половината от които бяха червени и бели, а другата половина — сини и червени. В дъното се чернееше голям, леко наклонен тунел, от който долиташе бръмчене на мотор.

— О! — възклика Едмон. — Значи има хора под земята!

— Сигурно, а знаеш ли какво има в тунела? Аз отидох да видя.

— И какво откри?

— Една стълба, която върви, както в метрото.

Този път Едмон не можа да устои. Той изтича към тунела. Наистина един ескалатор — краят му не се виждаше — слизаше към центъра на земята. Вляво друг пък се качваше, само че нямаше никого на него.

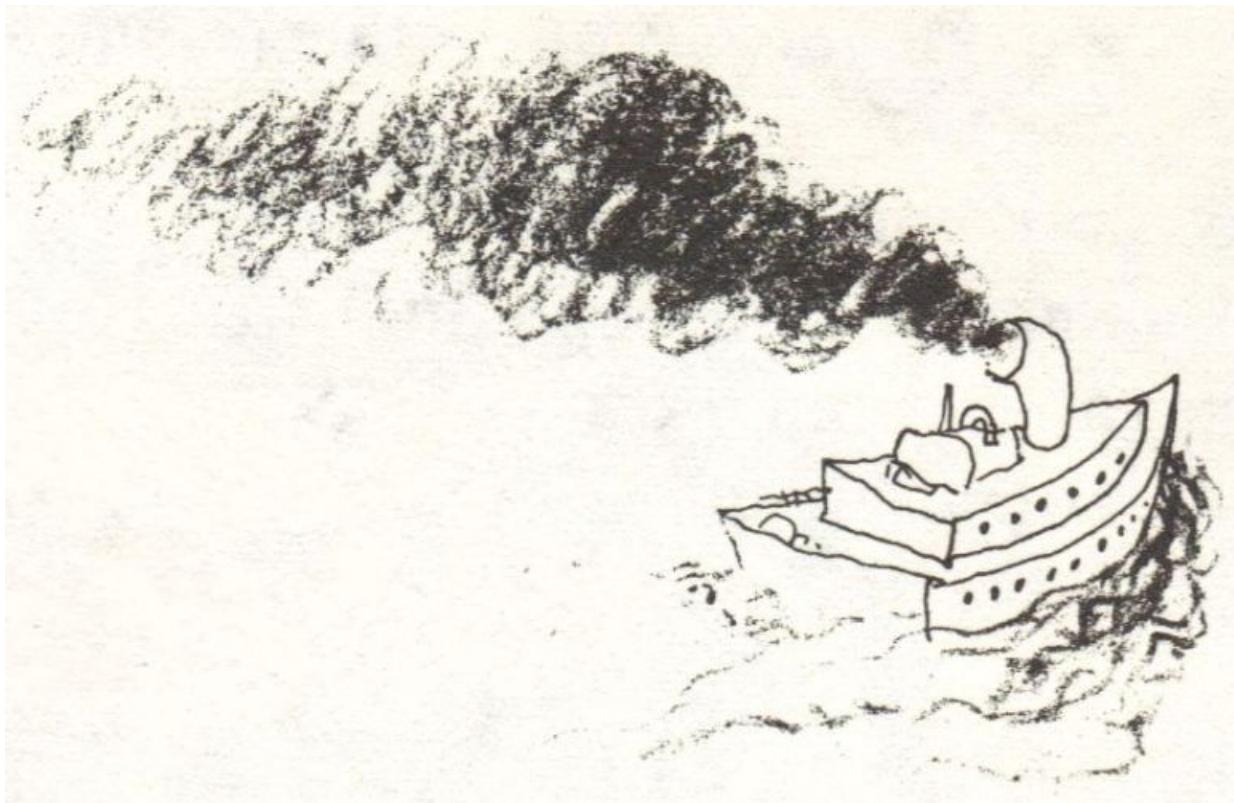
— Хайде да слезем — предложи Тиери.

— Би трябвало да предупредим татко — възрази Едмон.

— Ама не, ние веднага ще се върнем.

Тиери винаги така силно желаеше нещо, че никога не мислеше за последиците. В същия миг те чуха много далече „ху, ху, ХУУ, ху“. Отговориха с все сила „ху, ху, ХУУ, ху“ и стъпиха на първото стъпало на ескалатора.

ВТОРА ГЛАВА ДВАТА КОРАБА

Едмон и Тиери никога не биха повярвали, че може да има толкова дълъг ескалатор. Повече от час те слизаха в полумрака, нарушаван от време на време от някоя червена или зелена лампа.

— Също както сигналните лампички в метрото — прошепна Едмон. — Но колко сме далеч!

— Страх ли те е, Дундъо? — попита Тиери.

Едмон замълча и сред пълната тишина се чуваше вече само тракането на ескалатора: „Пум-пум-кра-кра-пум-пум...“

Най-сетне много ниско долу под себе си децата забелязаха светъл полукръг, както в края на тунел, който нарасна. Стените на тунела изсветляха, лампичките избледняха, и след пет минути ескалаторът отведе Едмон и Тиери в обширна зала. До ескалатора стояха двама

войника с оръжие в ръка. Бяха забавни, защото единият беше нисък и много дебел, а другият — висок и много тънък.

Слабият извика:

— Двама от горната земя!... Двама!

Дебелият поде:

— Един Дундъо... Един Клечо... Двама!

Зад него един слаб служител драсна две черти върху зелен картон.

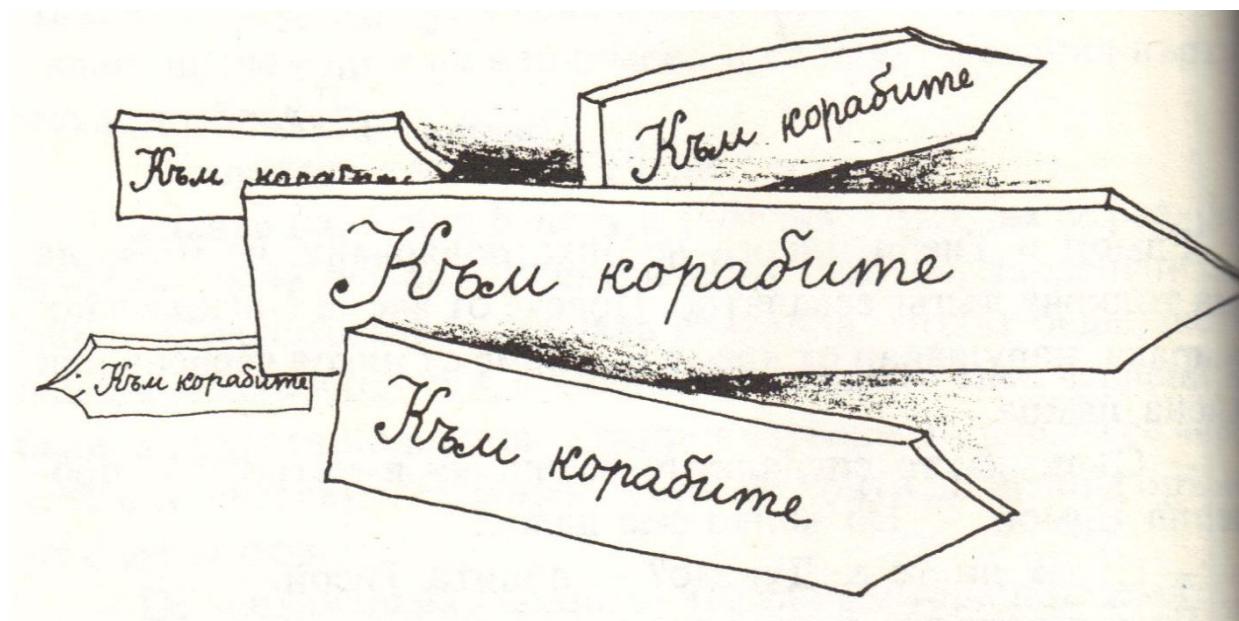
Дебел човек, облечен като носачите на гарите, се приближи до Едмон.

— Нямате ли багаж? — попита учудено той.

— Не — отвърна Едмон, — ние веднага ще се върнем в къщи.

Дебелият човек се отдалечи.

В това време многобройни пътници прекосяваха залата и тъй като всички се отправяха все в една и съща посока Едмон и Тиери ги последваха. На стената имаше големи табели:

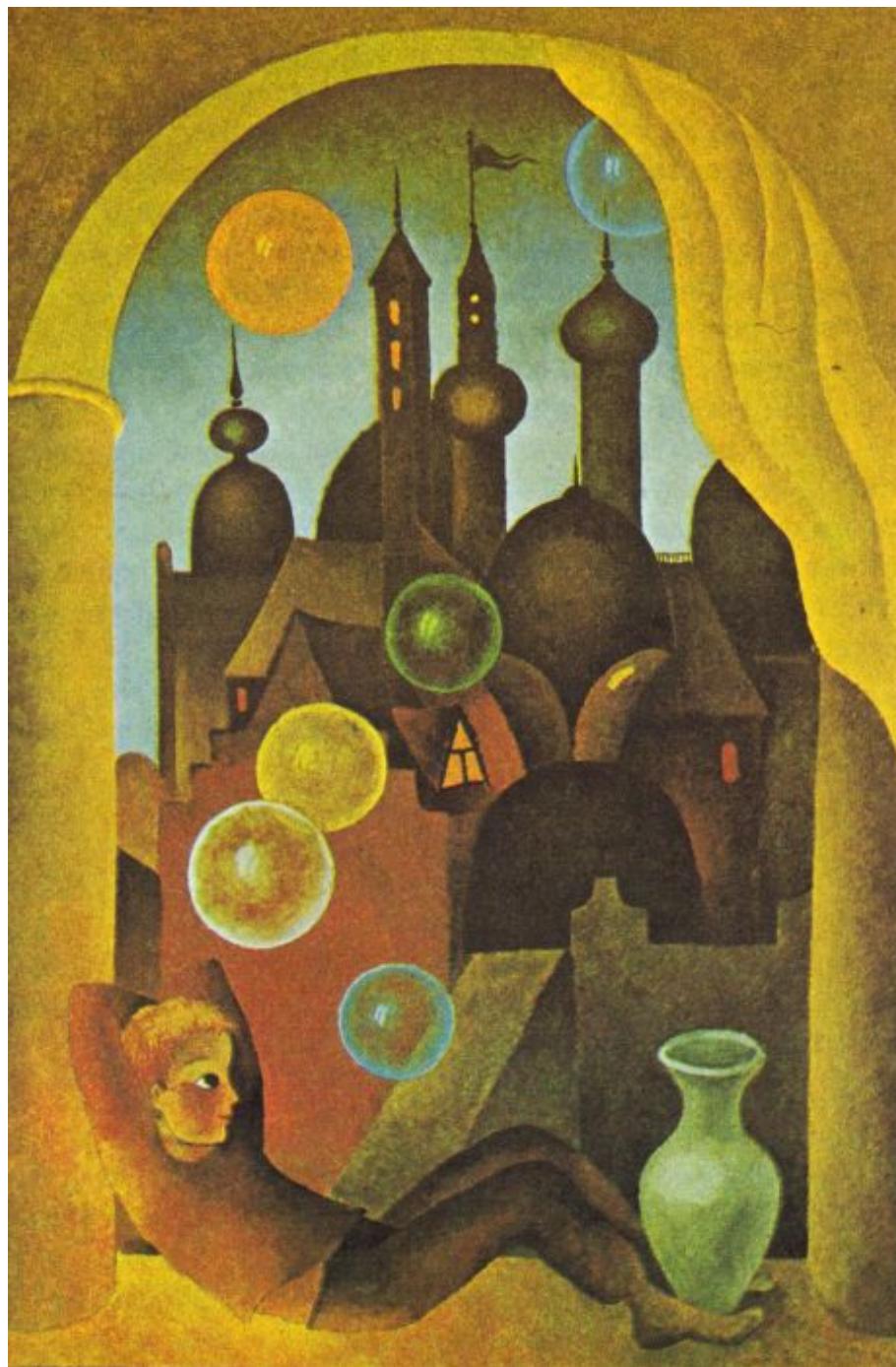

Тълпата повлече двамата братя. Минаха през една врата. В същия миг свеж, студен въздух ги лъхна. Бяха на открито, на брега на море. Само че макар да беше доста светло, веднага си личеше, че това не е слънчева светлина. Като се вгледаха по- внимателно, Едмон и Тиери забелязаха огромни балони, които плуваха в небето и осветяваха околността. Те бяха пълни с блестящ син газ като тръбите пред някои магазини. Приятна, мека светлина. На стръмния бряг се издигаше

градче, само от вили и хотели. Момчетата видяха пред себе си фар и вълнолом. Лъскави метални мостчета свързваха два кораба с кея.

На табелка, закачена прел единия мостик пишеше:

„ЛАПАПОРТ“

Корабът беше тумбест, с колело, широк и заоблен. Другият, напротив, беше много тесен, излят от стомана и на неговия мостик двамата братя прочетоха:

„ФИНИПОРТ“.

— Дали да не се поразходим по море? — предложи Тиери.

— А татко?

— Няма да се забавим много. Това е съвсем малко море.

И наистина това беше по-скоро пролив, отколкото море. И на светлината на балоните доста ясно се различаваше отвъдният бряг, където се издигаха високи сгради.

— Но ние нямаме пари — разтревожи се Едмон.

— Имаме, останаха ми двадесет франка от Нова година. Пък и за ескалатора нищо не платихме.

Едмон въздъхна и последва Тиери. Винаги правеше в края на краищата това, което искаше брат му. Двамата се приближиха до мостика, пред който пишеше: „Към Лапапорт“.

Един морски офицер, червендалест, широко усмихнат дебелак, побутна любезно Едмон към палубата с думите:

— Я виж! Едно горноземче... Откога не бяхмевиждали!

Но щом Тиери се накани да отиде при брат си, дебелият офицер го спря:

— А не! Вие сте за другия кораб.

— Но ние сме заедно! — настоя Тиери.

— На Горната земя може — каза офицерът, — но тук... е невъзможно. Оня е дундан, а вие сте клечо... Няма грешка... Ако имате възражения, ето теглилката... И побързайте, ако искате да се качите на другия кораб, чувам вече сирената му за тръгване.

Действително се чуваха резки сигнали. Тиери никога не се колебаеше дълго. Изтича към второто мостче — моряците вече го вдигаха — и с два скока се озова на палубата. Машините забортиха, перките се врязаха във водата, моряците извадиха спасителни лодки. Въпреки целия шум Тиери чу:

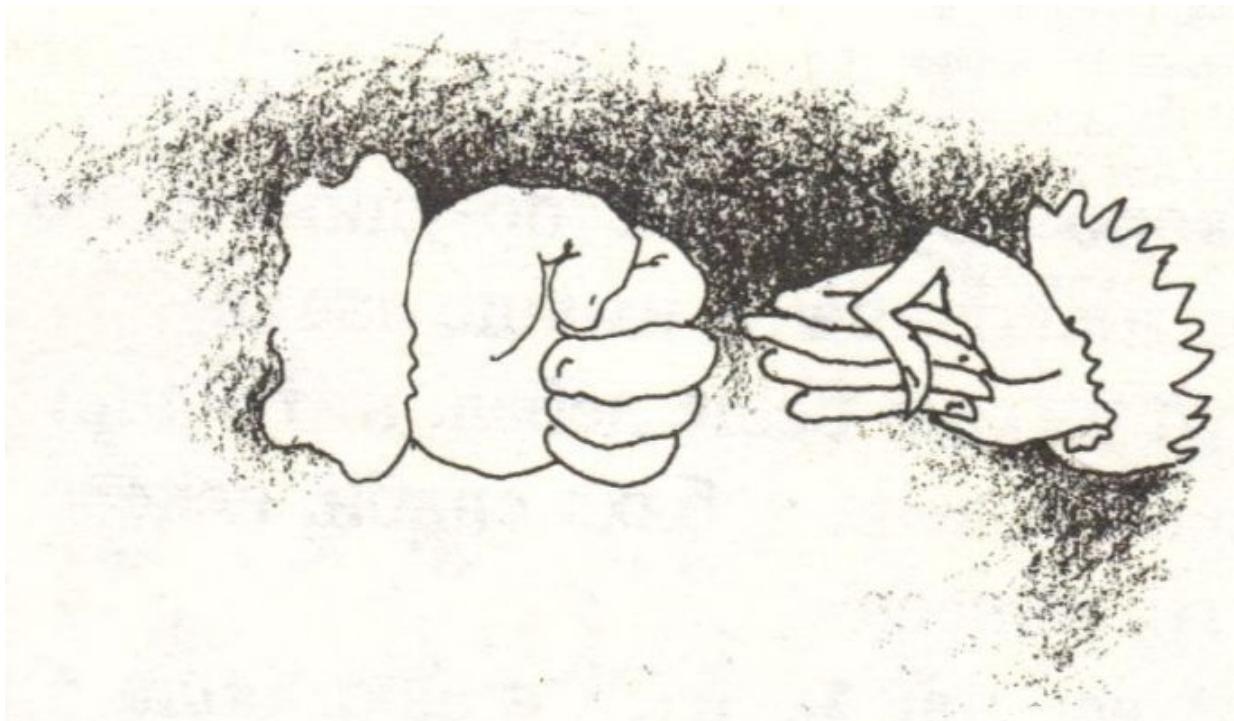
— Ху, ху, ХУУ, ху!

Той се спусна към задната част на кораба и зърна Едмон на борда на другия кораб, който се отдалечаваше в противоположна посока, носен от големите си колела: стъпил на една пейка, със сълзи на очи,

той размахваше кърпичката си. Тиери бръкна в джоба си, но напипа само смачканата кесийка с бонбони, която бе купил предната вечер от портиера на училището. И размаха кесийката.

Пътниците около него го гледаха с изненада, но му беше все едно. Наистина се чувствуваше нещастен, че е разделен от брат си. Какво щеше да прави самичък сред непознати хора!

ТРЕТА ГЛАВА ЛИНИЯ ФИНИПОРТ

Когато Едмон се превърна в едва видима точица, Тиери въздъхна леко и се огледа. Често беше пътувал по море: ходил бе от Кале до Дувър, от Диеп до Нюхейвън, от Хавър до Саутамтън, и дори от Марселия до Алжир, но никога не беше виждал кораб, подобен на този. Всички други познати досега се люшкаха едновременно отзад напред (баша му бе казал, че това движение се нарича диферент) и отлясно наляво (баша му бе казал, че това движение се нарича крен). А именно то причиняваше морска болест на Тиери. Корабът, на който се намираше сега, нямаше крен. Дълъг и тесен, при него се чувствуваше само диферент. Затова Тиери се чувствуваше чудесно и страшно огладня.

На палубата цареше необикновено оживление. Всички се движеха, тичаха, даваха нареддания. Безброй търговци сновяха насам-

натам, разнасяйки малките си сергии, отрупани с вестници, книги, лупи, часовници, теглилки. Тиери се надяваше, че някой от тях ще продава шоколад или банани, като училищния портиер. Но никой не предлагаше нищо, което би могло да се яде.

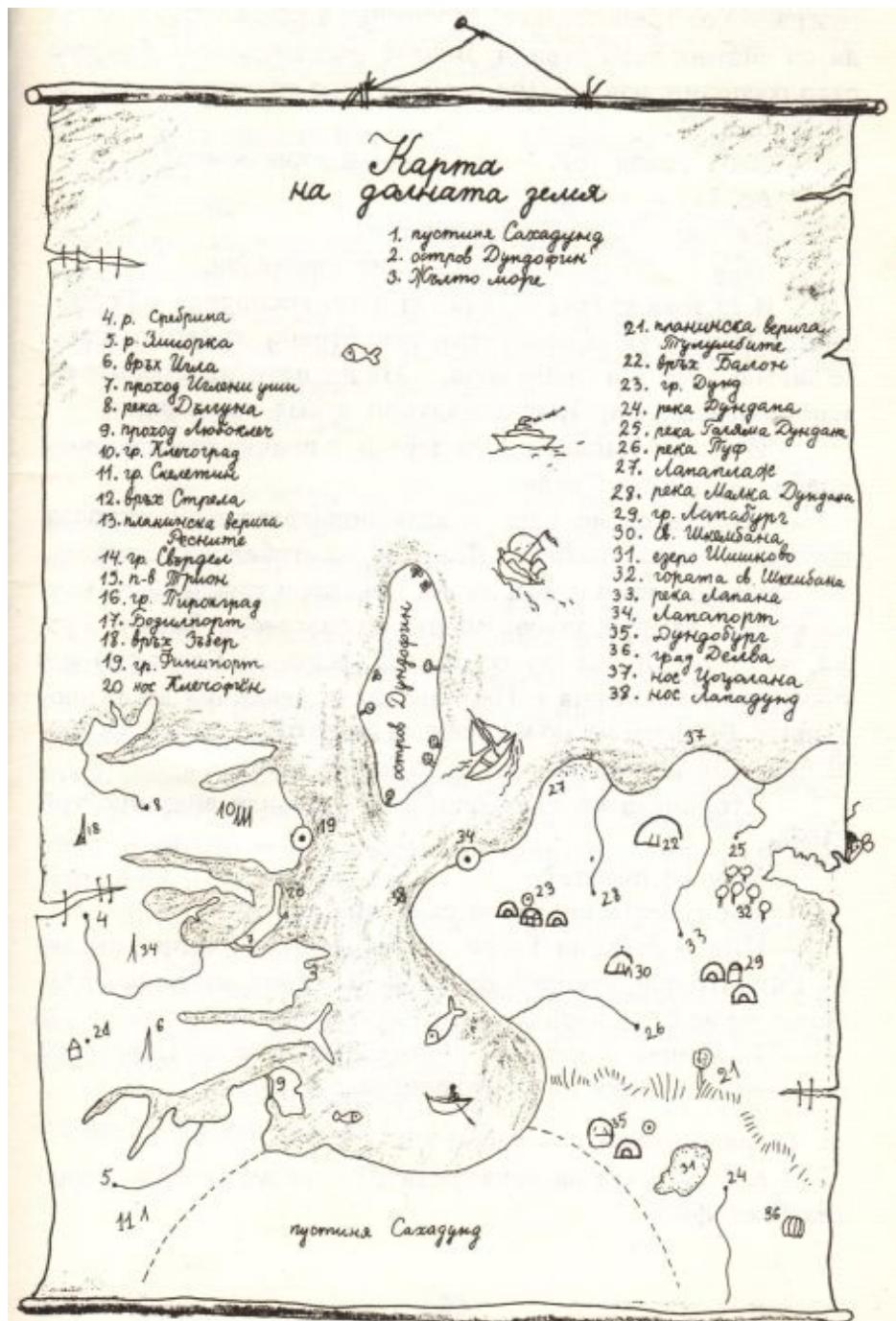
През стъклата на салона се виждаха мъже, които правеха гимнастика. Едни вдигаха тежести; други си подхвърляха топка; трети, седнали в специални лодки, се упражняваха в гребане. Това зрелище напомняше витрините на магазините по Коледа, когато са пълни с неспирно движещи се манекени.

Скоро друго, още по-удивително явление смая Тиери. Макар на кораба да имаше извънредно много пътници, нито един от тях не беше дебел, нито дори среден. Всички — мъже, жени и деца — бяха слаби, невероятно слаби. Бяха кожа и кости, ръцете им — мършави, дрехите им просто висяха на тях. И все пак не изглеждаха болни. Напротив, имаха съвсем здрав вид и дори явно бяха енергични и жилави, но очевидно бяха особени хора, изключително кълъщащи.

„Къде съм попаднал? — питаше се Тиери. — Има мършави англичани... ала има и дебели... пък и това не са англичани. В Англия не се отива с ескалатор... Не са и американци: не съм прекосил Атлантическия океан... Не са и германци: германците са по-скоро пълни...“

Докато тревожно си задаваше тези въпроси, той се разхождаше с широки крачки по палубата и като мина край една кабина с надпис на вратата „Работна зала“, забеляза на стената карта в рамка и се приближи да я разгледа. Много се изненада, защото тя не приличаше на нито една от картите, които бе виждал, и не съдържаше нито едно познато име.

Ето я:

Тиери стоя дълго пред картата. Той бе трети по успех география от тридесет и седем ученика в класа, но не можеше да си спомни тези страни. Докато разсъждаваше, белокос стар господин, извънредно слаб, се спря до него и го изгледа строго.

— Охо — каза той, — един малък горноземец?

— Аз ли? — учуди се Тиери.

— Да, вие... От коя страна сте?

— Ние — отвърна Тиери — сме французи.

— И аз това казвах — заяви старият господин. — Горноземец. За нас тук са непонятни тези страни, където събирате заедно дебели и слаби хора... На долната земя расите са ясно разграничени. Има лападунди и има тънкофини.

— И всички лападунди са дебели, а всички тънкофини — слаби?

— попита Тиери.

— Интелигентно дете — каза подигравателно старият господин.

— Само разбра... Десет по десетобалната система.

Беше ироничен и неприятен. Но Тиери трябваше да научи къде се намира, затова продължи разговора. Така той узна, че събеседникът му се нарича господин Благофин и е професор по история в Националната академия на тънкофините. Впрочем лесно можеше да се отгатне, че е професор, защото час по час задаваше по някой въпрос.

— Столицата на тънкофините? — попита внезапно той Тиери.

— Мен ли питате?

— Вас естествено. Нали само вие сте тук.

— Ние — отвърна Тиери — сме изучили Италия, столица Рим, Полша, столица Варшава, Унгария, столица Буда Пеща, но не са ни предали урока за тънкофините.

— Едница! — каза господин Благофин. — Повторете след мен: столица на тънкофините е Клечоград.

Тиери повтори.

— А столицата на лападундите? — рязко запита господин Благофин.

— Не зная — промълви Тиери. — Може би Лапаград.

— Пет — произнесе господин Благофин. — Повторете: столица на лападундите е Лапабург.

— Колко лесно се запомня! Бих желал столицата на Естония да се нарича Естоград, а столицата на Албания — Албабург.

— Престанете — каза господин Благофин и като върна Тиери пред картата, продължи: — Ескалаторът, с който сте пристигнали, и който свързва двете страни в центъра на земята с Горната земя, носи името Горноземен ескалатор. Единият му край е скрит между две скали в гора, наричана от горноземците гората Фонтенбло.

— Много добре зная това — каза Тиери, като си потърка гърба.

— Пристанището, което обслужва ескалатора, е много важно, защото от него започват едновременно двете линии: лападундската от Лапапорт...

— И тънкофинската от Финипорт — довърши Тиери.

— Десет — похвали го господин Благофин. — А сега погледнете картата: виждате, че кралството на лападундите е разделено от републиката на тънкофините най-напред със сухоземна граница, която минава през пустинята Сахадунд, после през залива, наричан от нас Жълто море, поради златните скали на дъното, които му придават особен цвят. Жълтото море е почти затворено на юг от двета носа Лападунд и Клечофин.

— Виждам — добави Тиери, — а в центъра на залива се намира остров Финодунд.

— Точно така — потвърди господин Благофин, — и аз бих желал да го видя вдън морето, защото този остров е причината за всичките ни злини...

Но преди да довършим урока на господин Благофин, трябва да кажем какво стана с Едмон.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА ЛИНИЯ ЛАПАПОРТ

Когато Едмон се озова самичък на непознатия кораб, когато си помисли за бедния си баща, който горе в гората навярно търси с тревога децата си, когато брат му изчезна от хоризонта, той едва-що не се разплака. Ах, защо не си беше у дома, в къщи, в спокойния им дом, да си играе с влакчето си! Всеки ден обаче му повтаряха, че едно десетгодишно момче не бива да бъде толкова чувствително. Той се опита да си вдъхне смелост и да разбере хладнокръвно какво става.

Отначало Едмон се бе уплашил от морската болест. Но когато беше в Англия, винаги му прилошаваше от надлъжното люлеене, а този широк кораб се клатушкаше само отдясно-наляво. Затова Едмон се чувствуваше много добре и страшно огладня.

Палубата беше задръстена от кресла, в които спяха мъже и жени. Някои кресла бяха кожени, други — от плат, трети — люлеещи се и лекото движение на вълните ги поклащаše.

Моряците нямаха кресла; те се разхождаха бавно, с ръце в джобовете и ядяха кой хляб и шоколад, кой парче салам, а някои — пилешка кълка. На мостика се виждаше капитанът. Беше седнал в кресло, а до него масичка, отрупана със сладкиши и сиропи.

Капитан, моряци, пасажери — всички имаха щастливо и добродушно изражение, но едно нещо изглеждаше необикновено: всички бяха дебели. Разбира се, Едмон познаваше измежду приятелите на родителите си няколко дебели господи и дебели дами, но никога не бе виждал събрани заедно човешки същества, всички с големи шкембета, огромни румени бузи, пухкави ръце и доволен вид.

Докато стоеше прав, една стара дама, която имаше поне четири гуши, му направи знак да се приближи.

— Вие да не сте горноземче? — попита го тя.

— Не — отвърна Едмон, — ние сме французи.

— Точно така — каза дебеланата, — горноземец сте... Но сте и истински дундъо, и то от най-хубавата порода.

— Съвсем не съм дундъо — ядоса се Едмон. — Баща ми...

Високият му говор събуди няколко спящи. Стар господин с бяла брада и шкембе два метра в обиколка, който дремеше по средата на палубата в червено кресло, бродирano със сърма, се надигна и се огледа.

— Какво има? — попита той.

— Господин канцлер — отвърна почтително дебеланата, — това горноземче страшно се изненада, когато му казах, че е истински дундъо.

— Приятелю — каза благосклонно старият господин, — би трябвало да сте много горд, че сте дундъо във време, когато вашите братя лападунди се увенчаха със слава.

— Кои са братята ми лападунди? — учуди се Едмон, все още намусен.

— Ш-т, ш-т! — каза старата дама. — Знайте, че говорите с канцлера дъо Лапдундан... Трябва да го наричате ваше превъзходителство.

Старият господин се усмихна добродушно.

— Донесете ми картата — заповядда той.

Тутакси двама келнери се приближиха и му поднесоха листа с многобройни ястия и напитки.

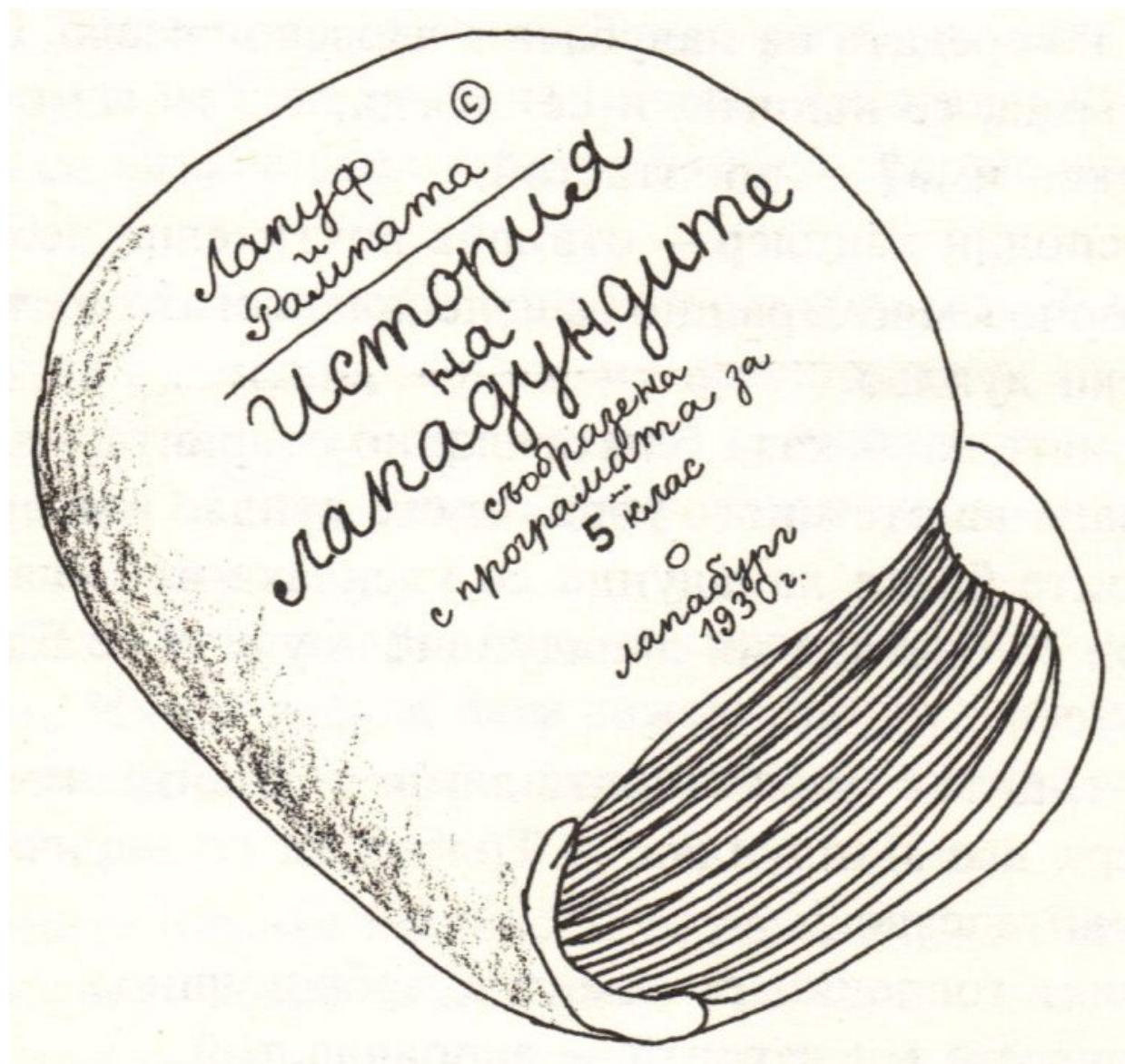
— Не, не — каза канцлерът, — аз искам географската карта.

Когато я донесоха, той показва на Едмон карта, която никак не се различаваше от онази, която вече познаваме, с изключение на едно: островът по средата на залива, който се наричаше Финодунд на другия кораб, тук носеше името Дундофин.

След като Едмон проучи очертанията на тази нова страна, господин дъо Лапдундан му каза добродушно:

— А сега, приятелю, аз съм уморен и трябва да довърша следобедната си почивка. Но останете с мен. Ще заповядам да ви дадат едно люлеещо се кресло, няколко бисквити и учебник по история, от който ще научите всичко, което трябва да знаете, преди да слезете на сушата.

Той прошепна няколко думи на един млад секретар и донесоха на Едмон книга, която той погледна с известно беспокойство. Ето корицата:

Докато Едмон се взираше с недоверие в това заглавие, ето че се приближи някакъв дебел моряк. Той сложи до него масичка, върху която имаше чаша димящо какао и големи бисквити от овесени ядки, после разгъна един лежащ стол. Закуската така изкуши Едмон, че той седна в креслото, отпи гълтка какао, отхапа от бисквитата и разтвори книгата. Наистина лападундите умееха да живеят. Първата страница на книгата гласеше:

„ИСТОРИЯ НА ЛАПАДУНДИТЕ

дундите.

НАШЕСТВИЕ НА ПЛЕМЕТО ЛАПА.

ШКЕМБАН I (1023–1047)

1. Първоначално страната ни се наричала Дундия, а жителите ѝ — дунди. Дундите били забележителни не само със силата си, но и с кроткия си нрав. Макар че били разделени на много племена, те никога не воювали помежду си, нито враждували със съседите си. Дундите нямали крал; всяко племе си избирало главатар, който бил едновременно и жрец.

2. Приблизително в 800 година на север, в пустинята Сахадунд се появили първите конници от племето Лапа. Те били толкова агресивни, колкото дундите били миролюбиви. Макар не толкова Многочислени, те нападнали Дундите, завладели цялата територия на север от Дундия и основали град Лапабург, който в началото бил тяхна крепост.

3. Благодарение на кроткия си нрав дундите лесно понасяли владичеството на новите си господари. От сливането на двете раси произлезли лападундите, които били добродушни като дундите и смели като племето лапа.

4. През 1023 година Съветът на старейшините от племената лапа и дунди решил да признае за крал Шкембан I, който бил син на вожд лапа и на принцеса от племето на дундите. В същото време двата съюзени народа взели името лападунди и приели за столица Лапабург.“

Едмон бе стигнал дотук, когато отново дойде дебелият моряк, усмихна му се, прибра празната чаша и сложи на нейно място дълбока купа с бульон и соленки със сирене.

— Пак ли нещо за ядене? — попита плахо Едмон.

— Обядът е едва след един час — поясни морякът. — Трябва да се подкрепите междувременно.

Едмон страшно обичаше бульон и не се противи повече. Отпусна се в креслото и този път се зачете в края на книгата. „Щом ще отивам в страната им — помисли си той, — по-добре да знам какво им се е случило напоследък.“ Ето как завършваше последната глава:

„ГЛАВА XIV

ШКЕМБАН XXXII (1923–19..)

НОВИ ДОМОГВАНИЯ НА ТЪНКОФИНТЕ.

ВОЙНАТА НА «ПЛЕНЕНИТЕ» (1928 Г.).

МИРЕН ДОГОВОР, ПОДПИСАН В ЛАПАФИНА (1929 Г.).

1. Крал Шкембан XXXII, наследил баща си в 1923 г. след славната му смърт по време на голям гуляй, е един от най-забележителните монарси от тази велика династия. Никога лападундите не бяха имали по-дебел и по-добронамерен крал. Вратите на двореца и кралската кухня бяха отворени за народа. Данъкът върху захаросаните кестени беше премахнат като дар по случай щастливото възкачване на трона.

При царуването на този крал лападундите биха живели в пълно доволство, ако не бяха съседите им тънкофини...“

„Тънкофини ли? — помисли си Едмон. — Това ми напомня думата, написана на кораба на Тиери“...

— Кои са тънкофините? — попита той дебелият моряк, който беше още до него.

— Ax! — възклика морякът, като вдигна бавно ръце към небето. — Тънкофините?... Тънкофините... Ще ви кажа, но, ако ми позволите, най-напред ще отида да си взема един стол.

Той се върна след малко с голям сандвич, пълен, както изглежда, с омари, салата и твърдо сварени яйца, с халба бира и влечеше голям

стол, на който се настани до Едмон.

— Тънкофините — поде той, спирайки се след всяко изречение, за да си хапва и пийва, — са необикновен народ, който живее на отсрешния бряг на залива... Те са ужасни наглед, слаби, като че ли са болни, дръгливи като чукари, жълти като лимон и живеят като луди: почти не ядат, пият само вода и работят, без никой да ги кара... Впрочем, всичко това нямаше да има никакво значение, ако не бяха зли; ние, лападундите, сме толкова добродушни, че понасяме всичко, дори и това, някой да не прилича на нас... Но тънкофините са зли и биха желали да принудят другите да живеят като тях... Посред залива например има хубав малък остров, който се нарича Дундофин... Можете ли да си представите, че преди две години тънкофините пожелаха да накарат жителите на острова (почти всички истински лападунди) да спазват техните идиотски закони, да премахнат обеда, да работят шест дни седмично?... Така че горките жители се обърнаха към нас и ние трябваше да ги защитим.

— И избухна война?

— Как? — смяя се дебелият моряк. — Нима не знаете?... Ами че това е най-страшната война, която някога е имало в Долната земя, войната на „пленените“.

— Защо пък война на „пленените“?

— Защото двете армии, както ще видите, ако прочетете историята, която е на коленете ви, накрая се оказаха пленени.

— Но как така? — изненада се Едмон.

— Четете — подкани го морякът.

И Едмон прочете на глас:

„3. Тъй като предишните войни бяха доказали, че никоя армия не може да прекоси пустинята Сахадунд, генералният щаб на лападундите реши да атакува крайбрежието на тънкофините. Войската под заповедите на доблестния маршал Дундан се качи на корабите на 15 май. Дебаркирането бе много успешно. Страната на тънкофините бе завладяна много лесно и на 3 юни маршал Дундан влезе триумфално в Клечоград.

4. За нещастие същия ден генерал Финтактик влезе триумфално в Лапабург. От няколко месеца генералният

щаб на тънкофините бе натрупал тайно продоволствени припаси и транспортни средства с оглед на прекосяването на Сахадунд и тъй като пустинята не беше охранявана, операцията излезе успешна.

5. Когато обаче тънкофините, станали господари на Лапабург, разгledаха проблема за връщането си в родината, те си дадоха сметка, че са загубили по пътя по-голямата част от камионите си, че нямат флот и следователно, макар и победители, са пленници.

6. Междувременно лападундският флот, предателски привлечен в открито море при нос Лападунд, се разби при силна буря в скалите край Зъберград. Така и армията на лападундите се оказа пленена в Клечоград. Затова този поход бе наречен война на «пленените».

7. При тези условия на двете страни не оставаше нищо друго, освен да подпишат примирие. Крал Шкембан и президентът Крамолин се срещнаха в открито море до град Лапафина и съгласно примерието (12 юли 1928 г.) бе решено:

а/ Остров Дундофин да бъде неутрален.

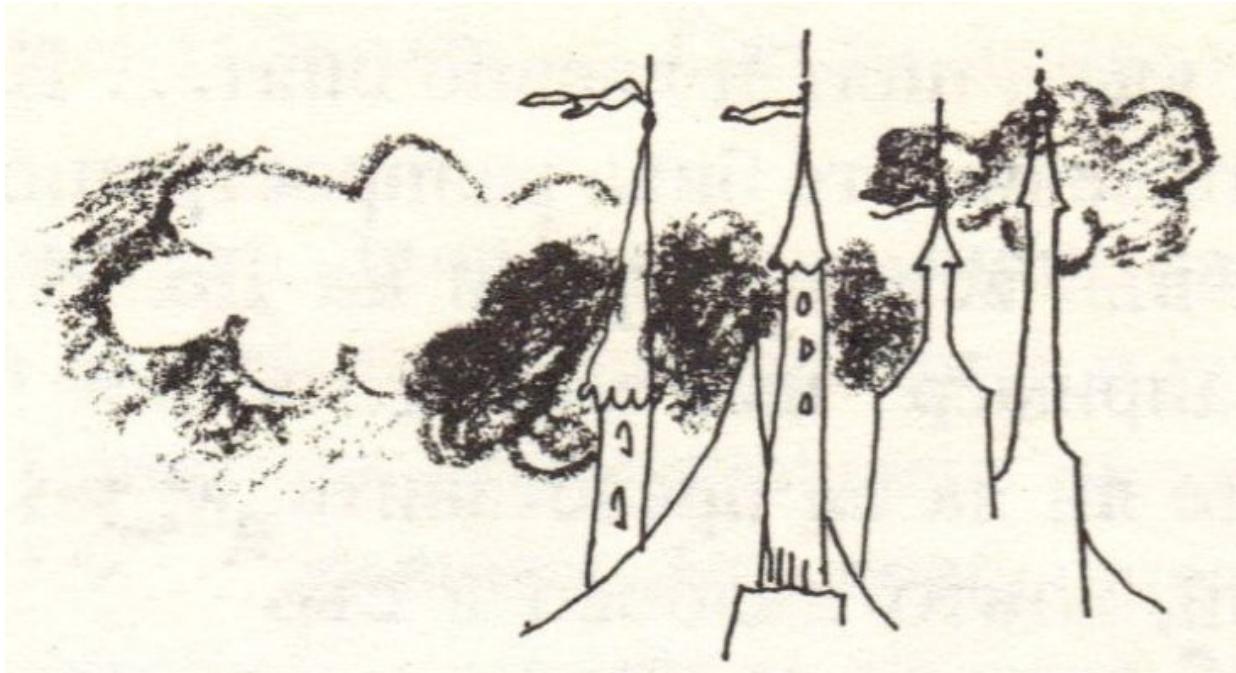
б/ Да бъде разрешено на двете армии да се върнат по море.

в/ Да бъде свикана конференция в град Лапафина следващата пролет, за да бъдат уредени някои подробности.

8. Армията, командувана от маршал Дундан, се върна в началото на октомври и бе посрещната с ликуване. Сенатът в Лапабург настоя пред крал Шкембан XXXII да благоволи да се нарича занапред Шкембан Победителя, а маршал Дундан получи титлата граф Клечоградски.“

Тъй като това бе краят, Едмон затвори книгата и допи бульона, който беше прекрасен.

ПЕТА ГЛАВА ПРИ ТЪНКОФИННИТЕ

— Този остров е причина за всички наши нещастия — заяви господин Благофин.

— Как така? — попита Тиери.

Господин Благофин извади малка книга от джоба си и я подаде на Тиери.

— Познато ли ви е това?

— История на тънко-финните — разчете Тиери. — Не, чел съм само „Неволите на Софи“, „Ваканцията“ и „Двадесет хиляди левги под водата“.

Господин Благофин разтвори книгата на една от последните страници и каза гневно:

— Четете!

Тиери се подчини и прочете следното заглавие:

ПРЕЗИДЕНТЪТ КРАМОЛИН (1925–19..)

НЕВЕРОЯТНИТЕ ПРЕТЕНЦИИ НА ЛАПАДУНДИТЕ ВОЙНАТА НА «ПЛЕНЕНИТЕ»

ЛАПАФИНСКИ ДОГОВОР“

— Лападунди ли? — възклика Тиери. — Кои са лападундите?

— Лападундите — обясни господин Благофин, — са смешен народ, който живее от другата страна на залива... Те са ужасни наглед, дебели, сякаш са болни, пухкави като възглавници, червендалести като домати... Мързеливи са като котки, цял ден ядат, пият и главно спят... Най-опасното, че ако не им попречим, те биха разпространили отвратителните си нрави във всички страни на Долната земя... Насред залива например има малък остров, на име Финодунд... Можете ли да си представите, че преди две години горките жители, които дълбоко в сърцата си са истински тънкофии, бяха така възмутени от поведението на лападундите (дошли да прекарат лятната ваканция), че бяхме принудени да ги защитим?

— И избухна война? — попита Тиери.

— Как! — страшно се ядоса господин Благофин. — Нима не знаете? Ами че това е най-голямата война в историята, наречена войната на „пленените“.

— Защо пък война на „пленените“?

— Защото двете армии, както ще узнаете, ако прочетете малко внимателно книгата, която държите в ръцете си, накрая се оказаха пленени.

— Как така? — удиви се Тиери.

— Четете — каза строго господин Благофин.

И Тиери прочете:

„3. Генерал Финтактик, главнокомандуващ войските на тънкофините, въпреки миролюбивите намерения на правителството отдавна бе изготвил план за настъпление и

продоволствие с оглед на невиждан дотогава подвиг; прекосяването на пустинята Сахадунд. За три седмици той стигна до Лапабург.

4. За нещастие същия ден армията на лападундите дебаркира на брега на тънкофините и влезе в Клечоград. Справедливо възмездие очакваше нашествениците: флотът им, атакуван от моряците-тънкофини, бе унищен край Зъберград. Лападундите се оказаха пленени завоеватели.

5. Генерал Финтактик обаче не успя да се възползува от опасното положение на лападундите. Всъщност армията на тънкофините бе загубила по-голямата част от колите си по време на славния поход през Сахадунд. И тя не беше в състояние да напусне Лапабург. Оттам дойде името война на «пленените».

6. Подписаното в Лапафина примирие на 12 юли 1928 г. уреди въпроса за връщането на бойците в родината. Нашата армия се върна под командуването на генерал Финтактик в началото на октомври и бе посрещната триумфално. Генералът се оттегли в село Фино на река Змиорка, където бе роден и където и сега може да го видите да тика ралото си.“

В този миг протяжен вой на сирена прекъсна четенето. Тиери изтича към перилото на палубата и извика от изненада. Той видя голямо пристанище с къщи, високи като кули. Много от тях бяха украсени със скулптурни фигури. Всички бяха построени от розово-сив камък — просто възхитителен. Навсякъде се развяваше знамето на тънкофините, червено и синьо, напомнящо хоругва. Финипорт би бил най-хубавият град на света, ако много от кулите не бяха в развалини.

— Ето делото на оръдията на вражия флот... — каза господин Благофин.

Благодарение на него Тиери лесно мина митническия контрол. А той беше много строг за пътниците без паспорт. Мереха талията им, гръдената обиколка, теглеха ги и всички, които надвишаваха определеното за възрастта им тегло безмилостно биваха връщани. Като хвърли поглед на окочената таблица, Тиери видя, че на девет години трябва да тежи по-малко от двадесет и един килограма и гръдената му

обиколка не трябва да надвишава петдесет и пет сантиметра. Той обаче беше тъничък като истински тънкофин и бе приет незабавно. Господин Благофин го отведе със себе си с влака от Финипорт до Клечоград. Влакът беше удобен, но, разбира се, много тесен, защото за четирима тънкофини беше необходимо толкова място, колкото за двама горноземци или само за един лападунд. Къщите по полето бяха пак кули, не толкова високи както във Финипорт, но много по-различни от френските селски къщи, защото стаите бяха винаги една над друга. Тополата като че ли бе любимо дърво на тънкофините, а хрътката — предпочитаното куче.

„Ах! — помисли си Тиери, гледайки малкия необикновен влак. — Колко щастлив щеше да бъде Едмон, ако беше тук, нали си колекционира вагончета от всички страни и всички модели.“

Но Едмон навярно беше много далеч. На Тиери още повече му домъчня за него, когато влакът забави ход и господин Благофин каза:

— Наближаваме Клечоград.

И наистина скоро видяха първите къщи на огромен град. Те бяха още по-високи от кулите на пристанището.

ШЕСТА ГЛАВА

КАНЦЛЕРЪТ ЛАПДУНДАН

Когато пристигна в Лапапорт, Едмон беше не по-малко изненадан от Тиери при пристигането му във Финипорт. Къщите бяха кръгли и бузести, колкото източени и островърхи бяха на отсрецния бряг. Всички сгради в Лапапорт завършваха с куполи, кубета и бяха оградени с издути стени, които, както обясни господин дъо Лапдундан, били най-зnamенитото изобретение на тукашните архитекти.

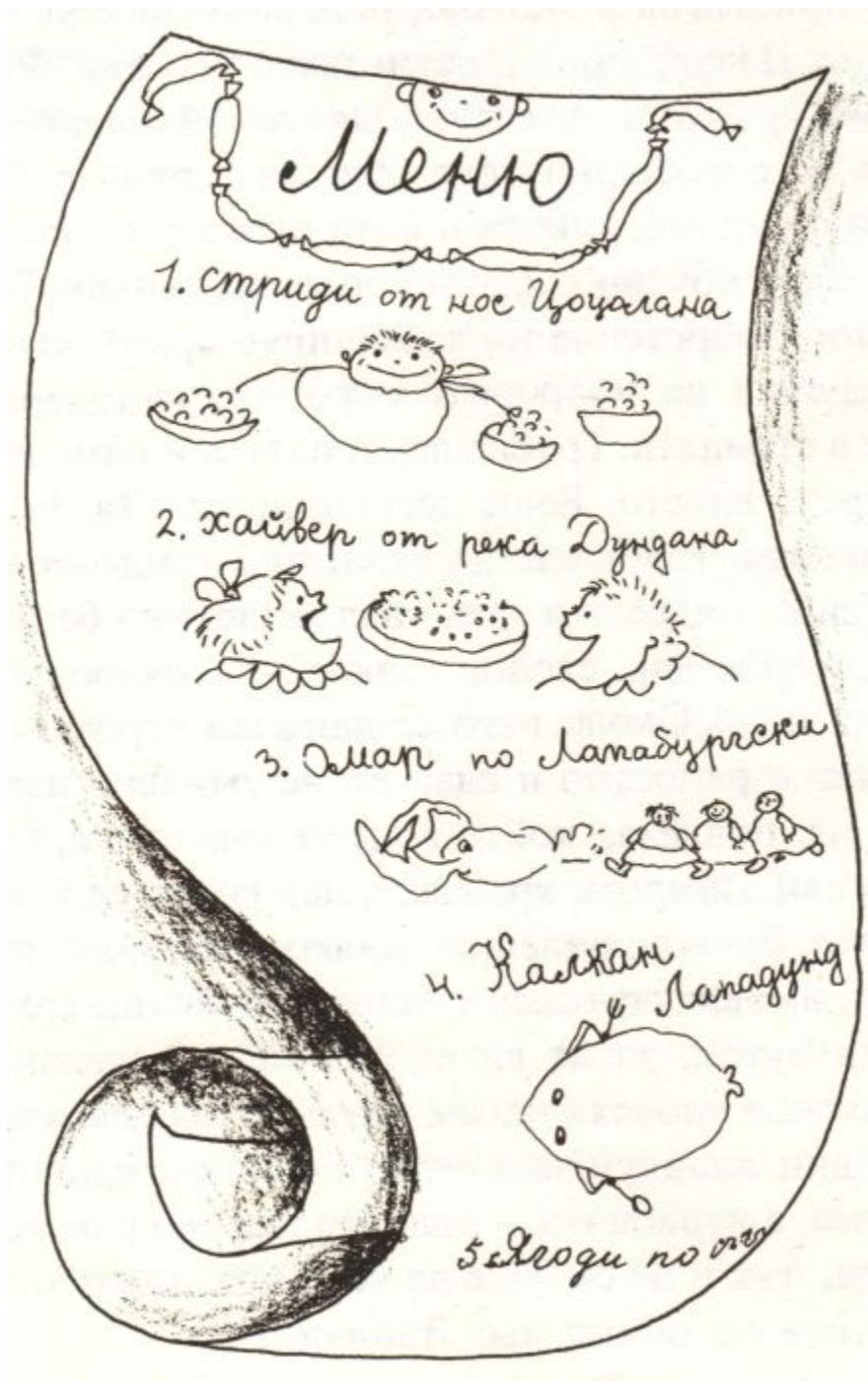
Благодарение на покровителството на канцлера Едмон лесно влезе в страната. Трябваше да изтърпи само една формалност: претеглянето. Беше десетгодишен. За да може да влезе в страната, трябваше да тежи над тридесет килограма, а той беше тридесет и две, така че всичко беше наред.

Едмон загуби дар слово, толкова бе очарован от това, което виждаше. Около него се движеха огромните лападунди, всички с радостно и едва ли не умилено изражение. По стените на подлеза, който водеше към влака, бяха монтирани красиви никелови кранчета, над които се четеше: какао, оранжада, бульон, пилешко мляко, хининово вино. До всяко кранче имаше картонени чаши и трябваше само да натиснеш един бутона, за да ги напълниш с желаната течност. Момиченца сновяха насам-натам и предлагаха огромни пасти. Един лападундски еклер бе голям колкото автомобилна гума, а курабията — колкото морски рак, но Едмон нямаше пари, пък и не смееше да се спира, защото не биваше да изостава от принц дъо Лапдундан.

Той неволно извика от удоволствие, когато забеляза влака. Гигантски влак! Разстоянието между релсите беше четири метра. Огромните вагони се издруваха извън линията. Господин дъо Лапдундан покани Едмон в собствения си вагон и го настани във великолепно самостоятелно купе, като му каза, че той самият ще работи в съседното. Така поне каза, но Едмон скоро чу хъркането му.

Дебел келнер влезе в купето и подаде на Едмон дълъг лист за ядене, украсен с чудни рисунки.

Едмон прочете:

Той прекъсна четенето и попита:

— На колко ястия имам право?

— На всички, естествено — отвърна келнерът изненадан.

Едмон яде чак до Лападург. През прозореца той се любуваше на ливадите, по които спяха огромни говеда. Страшно му харесаха тумбестите къщи на фермерите лападунди. А пък топките явно бяха

любимата игра на лападунчетата. Виждаха се навсякъде. Край Лапабург цялото небе беше осияно с тях. Повечето бяха светещи. А прозорците на издутите къщи под тях също бяха осветени. Възхитително!

„Няма как — помисли си Едмон, — ще обикна тази страна!“

Но все пак той се чувствуваше ужасно самотен. Мислеше за клетия си татко, който навсякъде в този миг претърсва скалата Близнак и се чуди къде са неговите момченца. Ах, ако се сетеше да слезе! Ако намереше ескалатора! Може би щяха да бъдат приятно изненадани да го видят тук.

„Да — помисли си Едмон тъжно, — само че татко сигурно е клечо и ще отиде на другия кораб. Ще намери Тиери, а аз няма да видя вече никого.“

Колкото повече Едмон опознаваше лападундите, толкова повече ги обикваше. Те бяха славни хора наистина. Никога не можеше да ги видиш ядосани. Никога не говореха лошо едни за други. Рядко се случваше дори да са тъжни: почти цял ден се смееха, забавляваха, шегуваха. В разговорите те си разменяха готварски рецепти. Всеки час ядяха, после подремваха за четвърт час. В Лапабург това се наричаше ежечасно ядене и сън.

Само една тема бе в състояние да помрачи доброто настроение на лападундите: лошотията на тънкофините. Но човек можеше да ги извини, като видеше развалините след нашествието на тънкофините из цялата плодородна земя.

Въпреки справедливия си гняв повечето лападунди биха желали в бъдеще да живеят в мир и разбирателство със съседите си.

— Безспорно — казваха те, — тия тънкофини не можеш ги разбра: не обичат нито да ядат, нито да пият, нито да се смеят. Но все пак само защото два народа нямат еднакви вкусове, трябва ли да си изпращат взаимно парчета метал, които избухват, нараняват хората и пукат балоните.

Всички лападунди се надяваха, че мирната конференция в Лапафина скоро ще сложи край на споровете между двете страни.

— Но защо всъщност вие и тънкофините се биете от толкова време? — запита веднъж Едмон сина на господин дъо Лапдундан.

— Ах, толкова е глупаво, че не смея да ви го кажа. Работата е там, че ние сме съгласни с тънкофините, че остров Дундофин не

трябва да принадлежи никому; би било опасно за тънкофините, ако е наш, но опасно и за нас, ако е техен. Само че тънкофините, макар да приемат да бъде независим; настояват той да се нарича Финодунд, а пък ние искаем да се нарича Дундофин.

— Че какво ви става от това?

— О, на мене нищо — отвърна младият Лапдундан, — но баща ми твърди, че честта на лападундите не им позволява да отстъпят по този пункт.

— И какво ще правите?

— Ами нали ви казах... Решено бе след един месец трима представители на лападундите да се срещнат на границата в град Лапафина с трима делегати на тънкофините и да се опитат да се разберат. Това се нарича конференция.

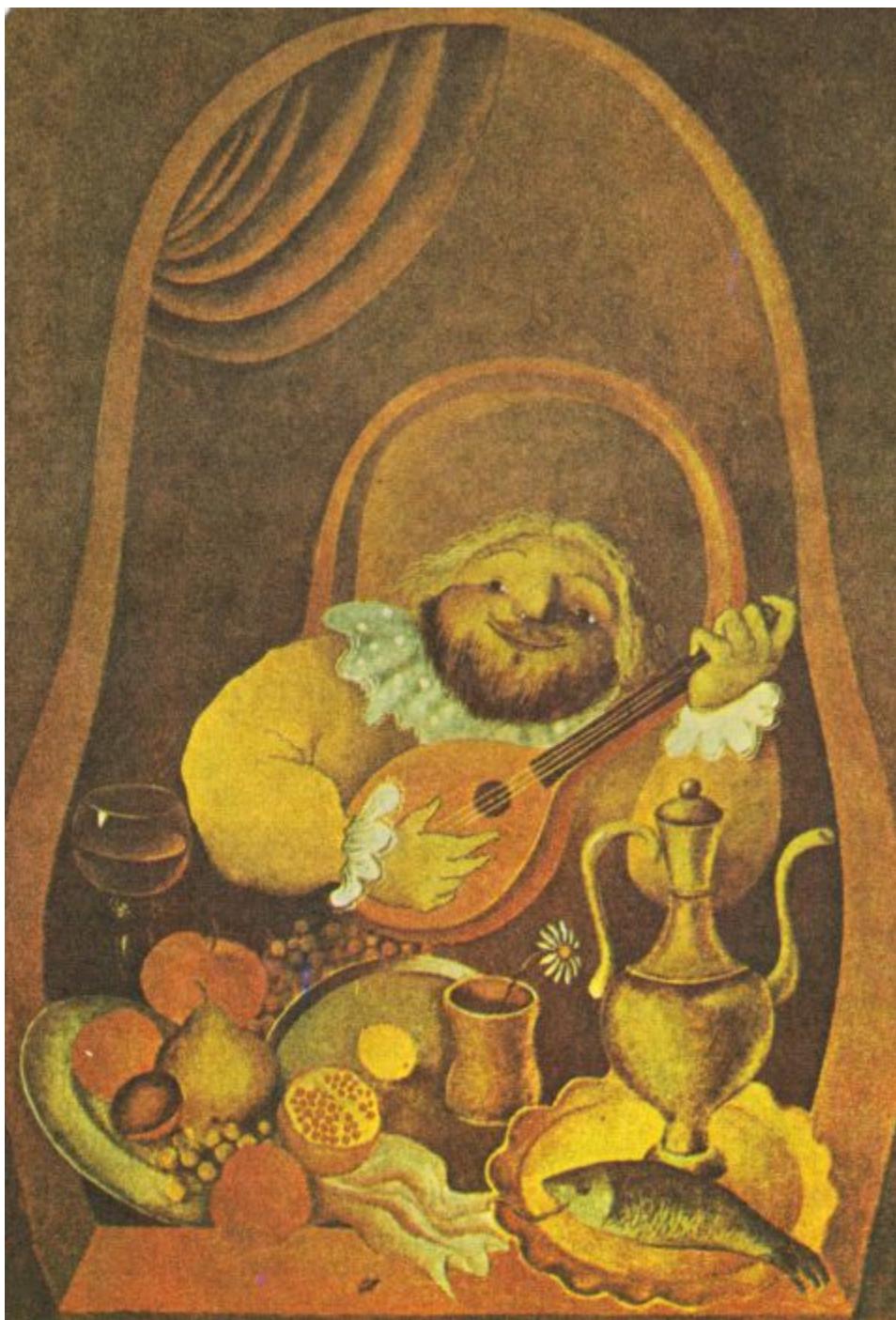
— Ние на Горната земя също имаме конференции... дори през цялото време... Имало е в Женева, в Генуа, Локарно, Хага, Лондон...

— А ние — в Лапафина.

— У нас е имало толкова много, че вече никой не ги изучава.

— Баща ми каза, че така и трябва — додаде Жак дъо Лапдундан.

— Но това е първата ни конференция, а и тънкофините вземат всичко много сериозно.

Скоро принц дъо Лапдундан избра Едмон за свой секретар. В училище Едмон Дубъл беше винаги пръв по писане. Не мислеше, че някой ден това ще му послужи. Тази длъжност бе много приятна, защото благодарение на нея Едмон много скоро се запозна с най-видните личности в кралството: Великият готвач, Великият сладкар,

Великият майстор на пури. Представиха го дори на крал Шкембан XXXII.

— Внимавайте — му каза преди това господин дъо Лапдуундан, — трябва да го наричате „ваше величество“.

Но когато се озова пред краля, Едмон така се смая от шкембето му, че не можа да си припомни нито едно от предварително подготвените фрази и без да съзнава какво казва, изтърси:

— Нека, ваше величество, отвърна агнето...

За щастие кралят на лападундите беше добродушен като своите поданици и се разсмя от сърце. Той поговори пет минути с Едмон за горноземската кухня. Поръчвал понякога да му готвят по нея и обеща на Едмон да го покани някой ден на горноземски обед.

— Това ще ви припомни родния край — каза му добродушно той.

В същия миг в салона влезе един лападунд, облечен във великолепна червена униформа, обшита със злато. Гърдите му бяха отрупани с ордени. (Нужни бяха много медали, защото гърдите му бяха широки като пазарното площадче в някой малък френски град.)

Господин дъо Лапдуундан, който стоеше зад Едмон, му прошепна:

— Това е нашият велик воин, маршал Дундан, граф Клечоградски.

— Добър ден, маршале — каза кралят. — Е, какво? Готовите ли се да заминавате за Лапафина?

— Не зная още дали ваше Величество ще mi окаже честта да ме изпрати там.

— И таз добра! — възклика кралят. — Възможно ли е този, на когото дължим мира, да не участвува в мирните преговори! Нали една горноземска героиня — продължи той, като се обърна към Едмон, — бе казала: „Той участвуващ в мъките, редно е да участвува и в почестите!“.

— Да — потвърди Едмон и целият пламна. — Струва mi се, че Жана д'Арк е казала това.

— Господарю — заяви маршалът, — ако me изпратите там, кълна ви се, че няма да има по-хубав ден за един воин лападунд от деня, когато ще подпише дълготраен мир.

— Не се съмнявам, маршале — отвърна кралят. — Да пием за мира!

Великият Виночерпец донесе тутакси в една количка бутилка шампанско с човешки ръст и я изпразни в огромна златна купа. Кралят и маршалът пиха един след друг по лападундски обичай, гледайки се в очите. Едмон реши, че тази церемония е много хубава. Тя щеше да му хареса още повече, ако му бяха дали да сръбне малко шампанско.

— Господин маршал — каза господин дъо Лапдундан, когато кралят се оттегли да си дремне — защото негово величество трябваше да си почива всеки половин час, — може би бихте искали да поговорите с моя приятел за военните методи на горноземците? Той ми разказа много интересни неща за някакви дупки, които копаели, за да се предпазват от снарядите.

— Чувал съм за това — каза маршалът. — Изпратих даже по ескалатора разузнавачи, които да проучат „окопите“. Така ги наричате, струва ми се, нали?... Само че за нас не са подходящи. Най-напред за войниците лападунди са нужни толкова широки окопи, че те вече няма да бъдат никаква защита... Освен това, както знаете, ваше превъзходителство, лападундът се ужасява от полската работа. Той в крайна сметка предпочита една очевидно опасна, но кратка схватка, след която, ако излезе жив, може да си хапне и да си подремне... Ние имаме — обръна се той към Едмон, — много интересен правилник за готовне на открито... Опитвали ли сте например пъдпъдък,ечен в глина?...

През цялото време, докато трая посещението му, маршалът не говори вече за нищо друго, освен за ядене.

Като секретар на канцлера, Едмон присъствуваше на всички подготвителни заседания за мирната конференция в Лапафина. Той се възхищаваше от добронамереността на лападундите. Бяха готови да се разберат с тънкофините по всички точки. Вярно, не искаха да приемат, че Остров Дундофин някога се е наричал Финодунд. Но и Едмон започна да смята, че имат право по този въпрос.

В Лапабург бяха толкова сигурни, че конференцията ще бъде успешна и че най-сетне ще бъде подписан мир, че всички висши сановници искаха да отидат там, но делегацията трябваше да се състои само от трима души. Когато публикуваха имената им във вестниците, мнозина останаха разочаровани. За щастие лападундите не бяха амбициозни и след едно обилно ядене всичко бе забравено.

Ето списъкът на делегатите:

Канцлерът принц дъо Лапдундан — ръководител, Маршал Дундан, граф Клечоградски, Професор граф Тулубма, председател на Историческата академия.

Професор Тулумба бе избран, защото познаваше по-добре от всеки друг историята на остров Дундофин, върху която беше написал сто двадесет и три тома. Канцлерът си бе помислил, че неговите научни познания ще бъдат особено ценни, ако тънкофините повдигнат отново този въпрос. Но в Лапабург общо взето съжаляваха за избора му. Професор Тулумба бе известен с лошия си характер. Потомък бе на едно от малкото семейства, смятани в Лапабург за „чистокръвни родове от племето лапа“.

Разпознаваха ги по имената им и главно по характера, защото всички бяха запазили примитивната грубост на скитниците завоеватели. Подобно на останалите лападунди и те бяха дебели, но лицата им бяха по-различни. Тънкофините твърдяха, че имало лападунди-съсели и лападунди-глигани. Чистокръвните потомци на племето лапа бяха лападунди-глигани. В тази страна, където отдаваха голямо значение на произхода, те образуваха много уважавана благородническа каста. Но за една мирна конференция изборът не беше особено сполучлив. Надяваха се все пак, че всеизвестното добродушие на канцлера и непоклатимото миролюбив на маршал Дундан ще укротят професора.

В навечерието на заминаването за Лапафина канцлерът съобщи на Едмон, че от всички свои секретари се е спрял на него. Явно беше много горд, че има за секретар горноземец.

СЕДМА ГЛАВА ПРЕЗИДЕНТЪТ ВЪРЛИН

Докато брат му Едмон бе станал любимец на един от най-високопоставените лападунди, Тиери изучаваше нравите на тънкофините.

С много свои черти те бяха просто забележителни хора. Преди всичко работеха много повече от хората горе, на земята. На обед, след като си изпиеше кафето, бащата на Тиери винаги си почиваше малко, играеше със синовете си или си приказваше с госпожа Дубъл. Човек никога не можеше да види тънкофин, навършил тридесет години, да се забавлява, а и когато младежки играеха на топка (със странини футболни топки — много дълги, заострени), играта напомняше военно упражнение.

За тънкофините времето беше като че ли най-скълото нещо на света. Когато определяха среща, те я насрочваха в шест часа седемнадесет минути и три секунди или в три часа четиринадесет минути и двадесет и две секунди. В дома на Благофинови яденето се поднасяше в 8 часа сутринта и в 8 часа вечерта, и ако децата не бяха на масата, когато избиеше последният удар на часовника, те биваха лишавани от вечеря. Колкото до обедното хранене, то бе премахнато във всички семейства. Тънкофините се хранеха винаги прави, много бързо и много малко. По улиците не се виждаха сладкарници, а магазини за фиде, юфка и сметачни машини. Преди всяко ядене, застанал прав пред празната си чиния, господин Благофин произнасяше строго едно изречение, което, както казваше той, било от никакъв велик горноземец: „Трябва да ядем, за да живеем, а не да живеем, за да ядем“.

Тънкофините нямаха равни на себе си при изчисленията. Всички в Клечоград правеха сметки във всеки час на деня. За пари им служеха тънки жички от злато, сребро или мед с различна дължина. Когато жените в трамваите плащаха за мястото си две медни жички, те мигом вадеха тефтерчетата си, за да впишат този разход. Естествено пишеха прави, защото нямаше нито едно място за сядане. Най-богатият човек в страната, инженер Златофин, председател на акционерното дружество за производство на фиде, пътуващ винаги прав в колата си, защото тънкофините считаха за слабост стремежа към удобства. Макар че къщите им бяха страшно високи, никъде нямаше асансьор. Тиери се запъхтяваше, когато се изкачваше по ужасните тънкофински стълбища с високи и тесни стъпала.

Главната промишленост на тънкофините беше фидето, но произвеждаха също колбаси и свещи. Непобедимото им отвращение към всички кръгли предмети много затрудняваше някои производствени процеси. Не произвеждаха например колела и гуми и трябваше да ги внасят от Лападундия. В замяна лападундите купуваха от тях стоманени жици, колове, бастуни.

Ясно ви е, че при толкова точен народ всички служби работеха по-добре, отколкото на Горната земя. Често пъти бащата и майката на Тиери се измъчваха и ядосваха, когато очакваха да ги свържат по телефона. У тънкофините едва-що си произнесъл името на лицето, с което искаш да говориш, и то е вече отсреща. Влаковете пристигаха и

заминаха точно на часа. Във всички училища на републиката в една и съща минута даваха едно и също домашно или урок. Тиери намираше, че тази точност на тънкофините е много удобна. Човек знаеше на какво може да разчита.

Бедата беше, че нямаха добър характер. Не бяха зли, но бяха завистливи и амбициозни. Получеше ли някой тънкофин едно място, всички останали почваха да го желаят. По улиците се виждаха все хора, които се караха. Господин Благофин винаги злословеше по адрес на другите учители, негови колеги. Децата му се ревнуваха помежду си. Ако някой се сприятелеше с едното, другите две тутакси се начumerваха. Тънкофините се държаха строго с децата си. Те ги наказваха често и повтаряха: „Това е в техен интерес“.

Господин Благофин веднага даде на Тиери да разбере, че не може да го праща на училище със собствените си деца, защото няма защо да плаща за един чужденец.

— Трябва да си печелите хляба, ако искате да останете тук — каза той на Тиери. — Това е във ваш интерес.

— Но какво мога да правя?

— Много работи. Имате например хубав почерк, можете да станете секретар.

— Какво е това секретар?

— Секретарят е човек, който пише писма за някой друг, води бележки вместо него, изобщо помага му в работата.

— Но аз никак не обичам да пиша писма — възрази Тиери.

— Не ви питам какво обичате — сопна се господин Благофин. — У нас, тънкофините, който иска да яде, трябва да работи... Това е във ваш интерес... Утре ще разпитам и ще разбера дали няма вакантно място в някое министерство.

На другия ден той се върна и каза, че е намерил работа за Тиери при господин Върлин, който отдавна търсил секретар горноземец.

При името Върлин госпожа Благофин и децата й нададоха възхитени викове.

— Имате голям късмет! — казаха те на Тиери.

— Но кой е господин Върлин? — попита Тиери.

— Министър-председател и министър на слабеенето — тържествено произнесе господин Благофин.

— Какво означава това? — смяя се Тиери.

— Върлин е велик тънкофин — обясни му господин Благофин.
— Негова заслуга е, че всеки гражданин на страната ни отслабна с
почти цяло кило, и той намали дневните дажби с повече от двадесет на
сто! Чака ви утре сутринта в шест часа и тридесет и три минути.

— Мен ли? — уплаши се Тиери. — Ами че аз ставам в седем!

— В такъв случай, приятелче, ще трябва да промените навиците си. Помислете си, че ако спечелите един час на ден, това прави триста шестдесет и пет часа в годината и двадесет и една хиляди и деветстотин часа за шестдесет години, или с други думи ще живеете хиляда осемстотин двадесет и пет дни повече... Това е във ваш интерес.

На другия ден, макар да стана още по тъмно, Тиери пристигна в министерството на слабеенето с малко закъснение. При входа изключително слабите портиери погледнаха една бележка...

— Тиерифин?... Тиерифин? Ах, да!... Но, мое момче, вие сте извикан за шест часа и тридесет и три минути, а сега е шест и тридесет и седем! Добре ще ви подреди шефът!

Портиерът се обади по телефона и в слушалката се чу ръмжене. Мъжът кимна на Тиери да го последва и по един коридор, най-много половин метър широк, го отведе до някаква тапицирана с кожа врата. Тя се отвори и Тиери видя седнал зад бюрото човек, който поразително приличаше на острие на нож, но от почти невидимото му тяло излизаше страхотен глас.

— Вие ли сте Тиерифин? — крясна той. — Вие сте мързелив и неточен.

— Но... — поде Тиери.

— Млъкнете! Вие сте лъжец и дърдорко.

— Но...

— Млъкнете! Вие сте глупак и идиот.

„Ще се опитам да си мълча — помисли Тиери. — Може би ще се успокои.“

И той наистина откри, че щом не му се отговаря, господин Върлин много бързо се укротява. Изпитваше нужда, за да излее гнева си, да каже две неприятни думи на хората, които го бяха ядосали, само две, и това бе достатъчно, за да вдъхва ужас на всички тънкофини. Въщност съвсем не беше зъл. Беше дори по-добър от повечето свои сънародници и, когато свикна да работи с него, Тиери го обикна.

Работата му не беше трудна. Трябваше да отговаря по телефона и да казва: „Съжалявам, но министър-председателят е зает“. Беше малко еднообразно, но Тиери открай време обичаше телефоните. След седмица така свикна с господин Върлин, че дори не чуваше, когато му казваше: „Тиерифин, вие сте глупак и идиот“. Това му се струваше

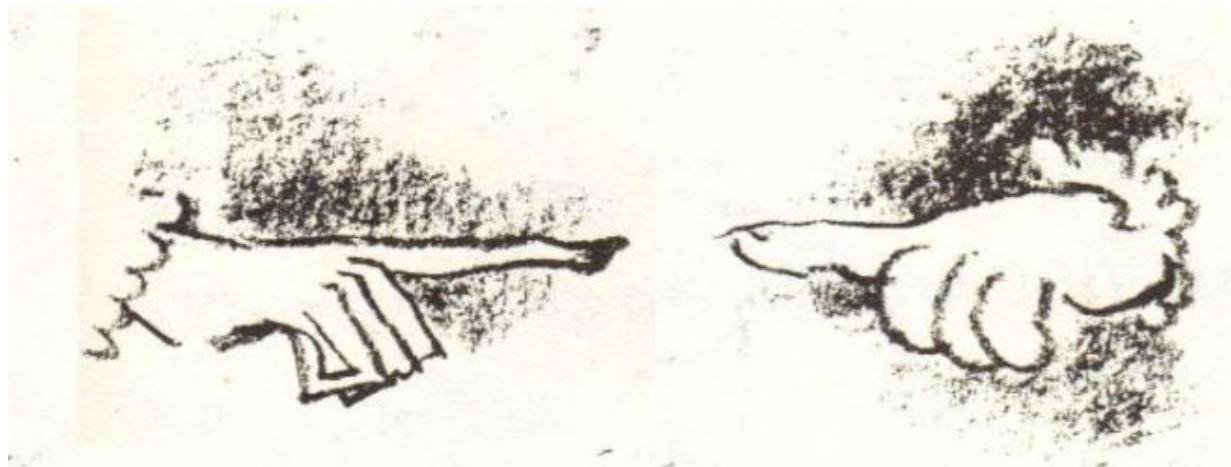
толкова естествено от страна на господин Върлин, сякаш му казваше добър ден.

Господин Върлин имаше две качества, които го правеха симпатичен: обичаше родината си и обичаше госпожа Върлин, която често идваше в министерството. Тя беше хубава, кротка и далеч не тъй слаба като другите дами. Ако би се осмелил, Тиери би казал, че госпожа Върлин едва ли не е от лападундите. Но господин Върлин би го убил, защото не мразеше нищо на света повече от тях.

— Те са бандити и негодници! — казваше той.

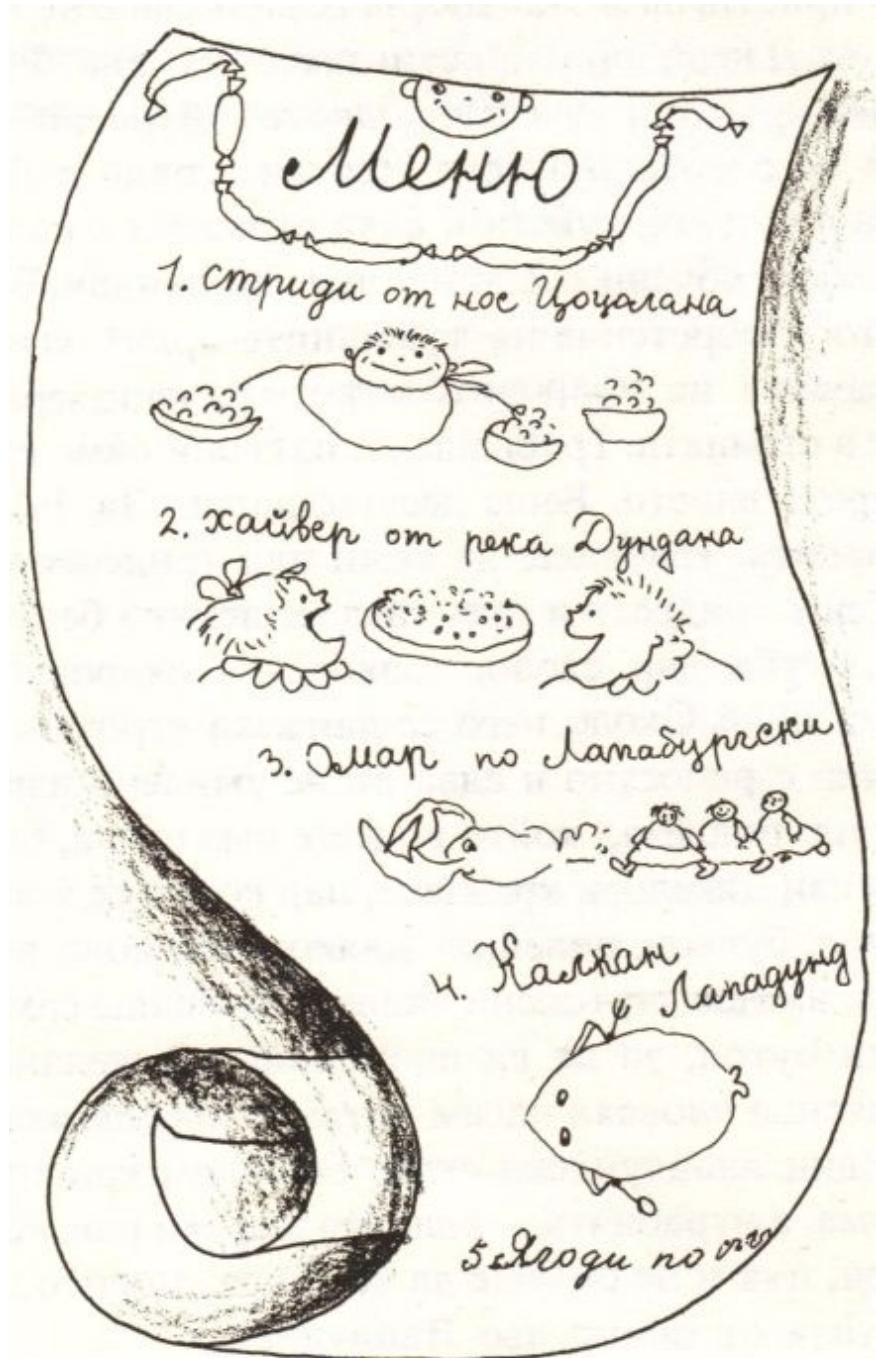
Но обожаваше съпругата си.

ОСМА ГЛАВА КОНФЕРЕНЦИЯ В ЛАПАФИНА

Да пътуваш с канцлера дъо Лапдундан беше винаги голямо удоволствие. Огромни автомобили-балони отнесоха делегацията ведно с Едмон до малкото пристанище Лапаплаж. Там бе закотвена кралската яхта, която негово величество Шкембан XXXII бе оставил на разположение на делегацията. Всички кораби в пристанището бяха украсени със знамена. По кея се вееха дълги ленти с надписи: „Да живее мирът!“ „Дружба с тънкофините!“.

Щом яхтата се плъзна по златистите вълни на Жълто море и всички насядаха удобно в широки кресла, главният келнер поднесе на всеки лист, на който пишеше:

И всички залапаха, без да губят нито минута, чак до Лапафина, а професор Тулумба разправяше как остров Дундофин, който се виждаше съвсем наблизо, бил основан от лападундите. Капитанът на яхтата не особено благоразумно мина на по-малко от десет метра от северното крайбрежие на острова, чиито жители размахваха кърпичките си.

Граничното градче Лапафина беше окичено със знамената на двете страни. Гвардия от лападунди и тънкофини, твърде комични поради контраста помежду им, отдаха чест на яхтата. След пет минути с безупречна точност пристигнаха пратениците на тънкофините. Бяха трима: негово превъзходителство господин Върлин, министър-председател и ръководител на делегацията, генерал Финтактик, професор Благофин.

Едмон ги наблюдаваше с голямо любопитство, докато слизаха от влака. Той толкова обичаше разни вагончета, че гледаше в захлас линията с приближени релси, дългите тесни купета. Много го заинтригуваха светофарите: от двете страни на границата те бяха съвсем различни. Откъм лападундите бяха кръгли и светваха в червено или зелено, а от страната на тънкофините представляваха тънки светещи ивици, ту сини, ту жълти. Внезапно Едмон се обърна и въпреки тържествения момент нададе вик, защото след избраниците тънкофини слезе брат му Тиери.

— Тиери! — извика той.

— Едмон!

Заобиколиха делегациите, за да си стиснат ръцете. И двамата се мъчеха да останат спокойни, за да не привлекат вниманието на другите, но никога не се бяха чувствуvalи по-щастливи. Канцлерът дъо Лапдундан, който забеляза това, поиска обяснение и когато разбра, че секретарят му е роден брат на секретаря на господин Върлин, едва не се разплака от умиление и заяви, че подобно необикновено съпадение е щастливо знамение за конференцията. Господин Върлин сухо отговори, че това е незначителна дреболия.

Първият контакт не беше особено окуражителен. От няколко месеца работници от двете страни бяха работили, за да построят на самата граница сграда за конференцията. Естествено невъзможно беше да се повери тази работа на архитект от страните в Долната земя. Изборът би предизвикал много недоволство. Затова канцлерът дъо Лапдундан и президентът Върлин решиха по общо съгласие да извикат един млад архитект от Горната земя и той изработи проекта за сградата, който беше много хубав и навярно би се радвал на голям успех в Женева, както например двореца на Обществото на народите, но за нещастие неприятно изненада още при пръв поглед държавниците на лападундите и тънкофините.

— Колко плоска сграда! — каза с отвращение професор Тулумба.

— Колко тежка постройка! — заяви презрително генерал Финтактик.

Още по-лошо стана, когато влязоха вътре. Архитектът, объркан от противоречивите наредждания, които получаваше от двете страни, построи накрая зданието както би сторил на Горната земя. Въртящата се врата при входа причини много неприятни инциденти. Тънкофините, прекалено леки, с голяма мъка я задвижваха. А успеаха ли, дълго се въртяха, понеже не можеха да я спрат. Колкото до лападундите, те едва се вмъкваха в нея, а още по-трудно се измъкваха.

Затова пък Тиери и Едмон бяха очаровани, че най-сетне виждат стълби и асансьори като в Париж. Но те единствени им се възхищаваха. Лападундите, свикнали с ескалатори във всички къщи, гледаха с ужас тези кабинки, между другото много тесни за тях. Тънкофините се спускаха, както си знаеха, бързо и стремително към стълбите, но тъй като те нямаха обичайната за тях форма, мнозина изпадаха. Професор Благофин си ожули коляното и стана по-раздразнителен от когато и да било, докато маршал Дундан пухтеше и мърмореше недоволно, защото няколко от ордените му бяха отнесени от асансьора.

Още в първите минути Тиери и Едмон разбраха, че и от двете страни всичко върви зле. Делегатите бяха недоволни от организацията на конференцията. Лападундите бяха предложили да обядват всички заедно, преди да започнат заседанието, но тънкофините, които никога не се хранеха по средата на деня, настояха да се срещнат веднага в заседателната зала. Принц дъо Лапдундан, уплашен от страшния глас на господин Върлин, отстъпи мигом, но нареди да му донесат голям брой сандвичи и пасти, за да издържи това нарушение на обичайния режим.

Най-сетне двете делегации седнаха една срещу друга на дълга маса, покрита със зелено сукно, в голямата зала на Градския дом. Прави, зад двамата ръководители на делегациите, Едмон и Тиери си кимаха приятелски. Канцлер дъо Лапдундан тъкмо щеше да предложи да изберат председател, когато господин Върлин стана и каза рязко:

— Преди да започнем преговорите, за да избегнем всянакво недоразумение, искам да ви кажа ясно какво мисля по две точки: първо, смяtam за неприлично, че в списъка на лападундските делегати, публикуван в печата, маршал Дундан фигурира с титлата граф

Клечоградски. Маршал Дундан никога не е превземал Клечоград, а Клечоград взе в плен маршал Дундан.

Едмон погледна горкия си приятел маршал, който цял бе пламнал и се канеше да отговори, но господин Върлин продължи:

— Втората точка е, че ние няма да допуснем по време на преговорите спорния остров да бъде назован Дундофин, докато открай време е известен под името Финодунд. Напълно ни е ясно какво цели с промяната на името делегацията, която е срещу нас; „дундо“ в началото на думата означава, че островът принадлежи по-скоро на лападундите, отколкото на тънкофините. Аз няма да се поддам на тази маневра. Това е ултиматум. Ако този въпрос не бъде уреден незабавно, няма да разискваме повече.

Лападундите, чиито уста бяха пълни, се спогледаха съкрушени. Професор Тулумба изглеждаше разярен. Той прошепна няколко думи на ухото на канцлера, който заяви:

— Има думата професор граф Тулумба, за да отговори от името на краля на лападундите.

— Господа — каза професор Тулумба, — ние бихме могли да разберем вълнението на уважаемия президент Върлин, ако името Дундофин беше ново, но истината е, господа, че то е толкова старо, колкото и историята на нашите две страни. Още от XII век в една поема на великия ни поет Ронсадунд ще срещнете известния стих: „Остров Дундофин с цъфналите бадеми. В XIII век...“

Канцлер дъо Лапдундан, виждайки, че господин Върлин ще избухне, се намеси усмихнат:

— Господа, за да докажем желанието си за помирение, предлагам следното: ние ще употребяваме името Дундофин, а вашата делегация — Финодунд. Мисля, че по този начин и двете страни няма да се чувствуват засегнати.

В същия миг господин Върлин изрева:

— Никога не съм чувал по-безочливо предложение... Професор Тулумба е педант и невежа.

Професорът стана морав, после бял, после червен. Закашля се, задави се и напусна залата. Канцлерът и маршал Дундан се спогледаха, след това, като не знаеха какво да направят, последваха примера му. Делегацията на тънкофините излезе през другата врата. В залата останаха само Едмон и Тиери, които се спуснаха един към друг.

— Полудяха ли твоите тънкофии? — попита Едмон.

— Не — отвърна Тиери. — Само че човек трябва да познава Върлин. Той не е лош... Когато каза, че Тулумба е педант и невежа, за него това са най-безобидни думи. Ако професорът не се бе разсърдил, само след една минута Върлин щеше да се успокои.

— Колко жалко! — възкликна Едмон. — Ако познаваше лападундите, би разбрал... Те са толкова мили, така говорчиви. Дойдоха с такова желание за мир.

— Би трябало да им обясниш това, което току-що ти казах. И то веднага, защото стълкновението става опасно... Познавам моите тънкофии. Човек може отлично да се разбира с тях, но ако ги засегне на тема гордост, способни са на всичко. Във влака чух да казват, че предпочитат война, отколкото да приемат името Дундофин.

— Не ти ли се струва това идиотско? — възмути се Едмон.

— Глупаво е — съгласи се Тиери. — Но дали не можем да уредим нещата?

— Може би има средство — каза Едмон. — Ако се споразумеят да казват по време на цялата конференция „остров Дундофин или Финодунд“?

Тиери се замисли за миг.

Да, струва ми се, че ще успея да накарам президента да приеме това. Да побързаме!

Едмон мина в стаята, където се беше оттеглила делегацията на лападундите и завари тримата шишковци около една маса. Бяха си поръчали поредното ядене. Той им предаде разговора с брат си.

Горкият маршал бе потресен от думите на господин Върлин по негов адрес.

— Аз не съм искал титлата граф Клечоградски — оплакващ се той. — И съм готов да се откажа от нея...

Канцлерът го утеши и каза на Едмон, че колкото до него, той няма нищо против да казва занапред „остров Дундофин или Финодунд“.

Но когато Тиери предложи същото на господин Върлин, той получи следния отговор:

— Ако си мислите, че някога ще си послужа с този израз, вие сте завеян и вяталичав.

После, като поразмисли малко, той добави по-спокойно:

— Бих приел в краен случай да казваме „остров Финодунд или Дундофин“.

— Ако става въпрос само за реда на думите — каза Тиери, — струва ми се, че ще се споразумеете.

Той изтича още веднъж до залата, където се бяха настанили лападундите. Но за негова голяма изненада, този път те се показваха също толкова упорити, колкото и тънкофините.

— А, не, не! — заяви, граф Тулумба. — Това е невъзможно... Как ще се върнем в Лапабург?... Младите лапа ще ни замерват с камъни.

В този момент влезе един войник тънкофин с послание от президента Върлин.

Той съобщаваше, че предложението, с което бил натоварил секретаря си, е последното, че е равнозначно на ултиматум, че дава на делегацията на лападундите десет минути, за да го приемат, че влакът му го чака и той ще замине, ако не получи пълно удовлетворение.

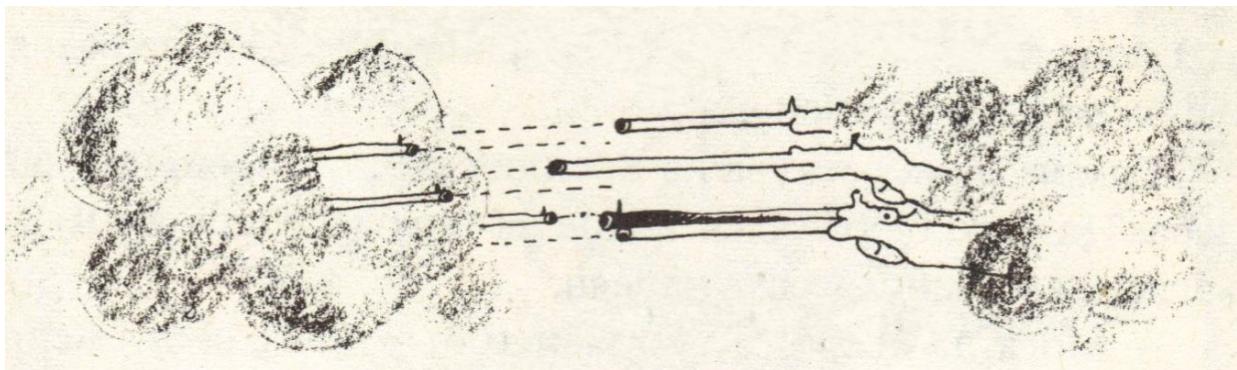
— Това значи война — въздъхна отчаян маршал Дундан.

— Това значи война — заяви доволен граф Тулумба.

Четвърт час по-късно лападундите бяха на кея на Лапафина, още замаяни от този неочекван удар. Във вълнението си бяха забравили два пъти да си дремнат по графика и очите им се затваряха от умора. Едмон гледаше възхитено тесния локомотив на тънкофините, който летеше през полето по мъничките релси и отнасяше тънкофините в родината им.

ДЕВЕТА ГЛАВА

НОВА ВОЙНА МЕЖДУ ЛАПАДУНДИТЕ И ТЪНКОФИННИТЕ

Не можете да си представите с какъв възторг бе посрещнат в Клечоград господин Върлин. Президентът Крамолин, макар и блед от завист, прие делегацията. Цялата младеж в града се беше струпала по улиците, през които щяха да минат тримата герои, за да отидат в Министерството на слабеенето. И най-бедните клечоградчани си бяха купили знаменца. От върховете на тънките кули се вееха дълги национални флагове. По градските площи военна музика изпълняваща Химна Фин на великия Флейтофин. Разлепваха вече заповедта за мобилизиране на войската и на флотата в пет часа и тридесет и четири минути на следващата сутрин.

Повтарям ви, нищо не може да се сравни с възторга на тънкофинните, освен възторга, с който бяха посрещнати професор Тулумба и неговите колеги в Лапабург. Крал Шкембан отмени часа на едно свое хранене, за да посрещне в подножието на парадната стълба пратениците, които бяха защитили честта на лападундите. Дамите от старинните родове лапа държаха лично да поднесат цветя на тримата герои. Професор Тулумба, който се бе показал най-неотстъпчив в Лапафина, бе най-много чествуван при завръщането им, изненадващ факт, ако си припомните толкова миролюбивия нрав на лападундите. Хорът на кралската капела изпя Химна Шкемб от Грабски Корсадунд.

Разлепваните на афиши, с големи кофи ванилено лепило в ръце, залепваха вече по паната във форма на балони заповедта за мобилизация, а малките момченца лижеха лепилото. Те нямаше да лижат така възторжено, ако знаеха какви злощастия подготвя за тях този розов афиш, над който се развяваше знамето на лападундите.

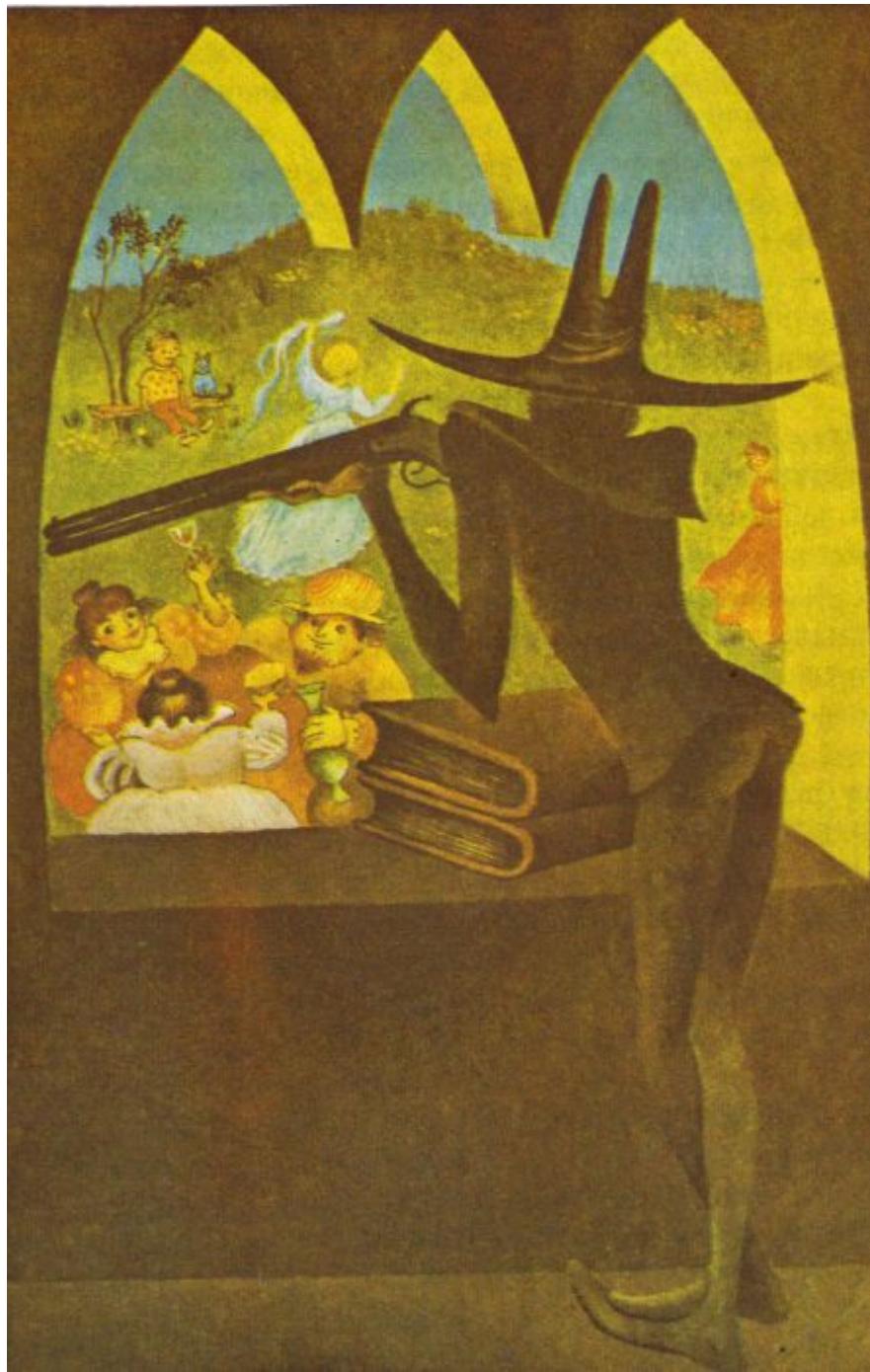
Едмон присъствува на Военния съвет, свикан при канцлера. На него бе обсъден плана за похода.

Маршал Дундан изглеждаше много самонадеян.

— Мога да ви уверя — заяви той, — че този път неприятелските войски, които дръзнат да прекосят Сахадунд, ще си получат заслуженото, когато навлязат в Лападундската низина. Не само ще съсредоточа цялата ни армия в края на пустинята, но аз успях да изействувам от лападундите въпреки отвращението им към изкопните работи, да бъдат така добри да изкопаят по протежение на границната линия с пустинята защитни съоръжения, наречени „окопи“, чието описание дължа на един много умен млад горноземец, който в този миг е между нас.

Всички се обрнаха към Едмон, който се изчерви от вълнение и удоволствие.

— Единствената трудност — продължи маршалът — е, че тия „окопи“ така, както ги копаят горноземците, са много тесни, за да може в тях да стои нормален лападунд, а от друга страна, не е възможно да ги направим много по-широки, без да намалим до голяма степен тяхната защитна стойност... Но нашият прекрасен инспектор по строежите, генерал Садунд, изнамири вид окоп във форма на делва, тесен горе и широк по-долу, който разрешава този проблем. Единственото неудобство е, че в него може да се влезе само откъм края, така че е невъзможно да се излиза масово... Но тъй като възнамеряваме да водим чисто отбранителна война, това няма значение. Напротив, за предпочитане е.

Канцлерът поздрави сърдечно маршала и му съобщи, че кралят му дава титлата принц дьо Сахадунд. Той добави, че младият горноземец, на когото лападундите ще дължат може би спасението си, ще се нарича занапред барон Едмон Ескалаторски.

Междувременно Тиери присъствува при тънкофините на военния съвет, свикан под председателството на господин Върлин.

— Заседанието е открыто — заяви господин Върлин. — Има думата генерал Финтактик, за да изложи плана за военните действия.

— Господа — заяви генерал Финтактик, — тъй като войната е предимно стратегия на изненадата, и дума не може да става да използваме и този път тактиката, която толкова добре ни се удае миналата година. Трябва да държим сметка за три обстоятелства:

1. Лападундите нямат вече флот. Те не можаха да възстановят унищожените при Зъберград кораби. Следователно едно нашествие по море няма да срещне сериозна съпротива.

2. Поради същата причина не можем да се опасяваме, че ще бъдем нападнати от тях.

3. Тъй като лападундите мислят бавно, те винаги се готвят за предишната война. Почти сигурно е, че ще ни очакват на границата на Сахадунд.

Затова предлагам:

А) Един експедиционен корпус да окупира остров Финодунд, защото винаги е добре да държим него в залог.

Б) Нашата главна армия да бъде прехвърлена на отсрещния бряг възможно най-близо до Лапабург, който ще нападнем.

— Генерале — каза господин Върлин, — вие сте не само умен, но и смел. Какво ви е нужно? Страната ще ви го даде.

— Трябват ми 198 кораба, всеки от които да може да пренесе 1003 души.

— Вземете си бележка, Тиери — каза господин Върлин.

Тиери взе един лист и записа много бързо под диктовката на генерала броя на камионите, оръдията и самолетите, които той искаше. Малко се поуплаши, защото от време на време генералът се спираше и му задаваше въпрос:

— Колко камиона са нужни, за да се извозят 198 594 души, ако на всеки камион могат да се качат по 32 войника?

И тъй като Тиери не можеше да отговори незабавно, господин Върлин подмяташе:

— Вие сте невежа и много пипкав!

„Ако някога се върна в училище — мислеше си Тиери, — ще бъда пръв по смятане!“

След две седмици експедиционният корпус на тънкофинните дебаркира напълно успешно на лападундското крайбрежие.

Тиери никога не бе виждал война, но след това никога вече и не пожела да види. Той чу над главата си свистенето на снарядите, които прелихаха — „Фю-у-у...“, а после Бум! — внезапно избухваха. Видя приятелите си тънкофини разкъсани на две от стоманени парчета, (макар че бяха толкова тънки, че мъчно можеха да бъдат пронизани). Чу вечерта над лагера самолетите, които дишаха тежко: „Хра-хра-хра!...“. Чувал ги бе никога и над градината в къщи, но тогава това бяха френски самолети и беше удоволствие да ги гледаш. А сега видеше ли някой, знаеше, че само след минута ще чуе продължително изсвирване, после страхотен тръсък, ще види силен пламък, а после ще се появи съвсем наблизо дълбока дупка, а в дъното — затрупани под пръста, четиридесет или петдесет мъртвци.

Докато се придвижвала напред, той видя разрушени от артилерията села, ранени жени и деца, момченца, изгубили мама и татко. Горките лападунди нямаха никакви изгледи да устоят. Всичките им войски бяха на север, на границата на Сахадунд, и чакаха в „дelhoобразните си окопи“ врага, който никога нямаше да дойде.

Маршал Дундан се опита да върне хората си на юг колкото може по-скоро, но те много мъчно се измъквали от окопите. Пък и лападундите никога не се бяха отличавали с голяма бързина. Злополучните полкове пристигаха един по един само за да загинат като храбреци. Армията на тънкофините, напротив, действуваща с удивителна увереност и само след две седмици се озова пред Лапабург.

Маршал Дундан се опита да даде последен отпор пред стените на града, но бе пленен с цялата си армия. Тъжна гледка представляваше този стар воин, когато предаваше сабята си на генерал Финтактик с наведена глава. Самият генерал Финтактик, въпреки суворостта си, така се развълнува, че заповядва да сервират на победения му колега, който явно беше страшно изгладнял, ядене, достойно за лападунд. През това време Тиери търсеше навред из редиците на пленниците брат си Едмон, но не го виждаше.

„Господи! — помисли си той. — Дано не е убит!“

На другия ден армията на генерал Финтактик влезе в Лапабург. Този толкова весел град имаше траурен вид. Дори сладкарниците бяха затворени. Дамите лапа бяха облекли черни рокли. Пред входа на кралския дворец канцлерът дъо Лапдундан, бледен и отслабнал петнадесет кила за петнадесет дни, посрещна генерал Финтактик и

генералния му щаб. Тиери, който яздеше на кон зад победителите, зърна зад канцлера Едмон. Той плачеше. Тиери би желал да слезе от коня, за да го утеши, но много мъчно се качваше на седлото и си помисли, че ако слезе, няма да може после да яхне отново коня. Но щом церемонията свърши, той изтича при брат си.

— Защо имаш толкова нещастен вид? — попита го той. — Нали не си истински лападунд?

— Зная — отвърна барон Едмон Ескалаторски, — но много свикнах с тях.

Този път тънкофините бяха безмилостни. Министър-председателят Върлин съобщи с телеграма условията за сключване на мир. Крал Шкембан XXXII бе свален от трона и цялата страна на лападундите, както и остров Финодунд, бяха присъединени към републиката на тънкофините.

ДЕСЕТА ГЛАВА

ТЪНКОФИНИ ПРИ ЛАПАДУНДИ

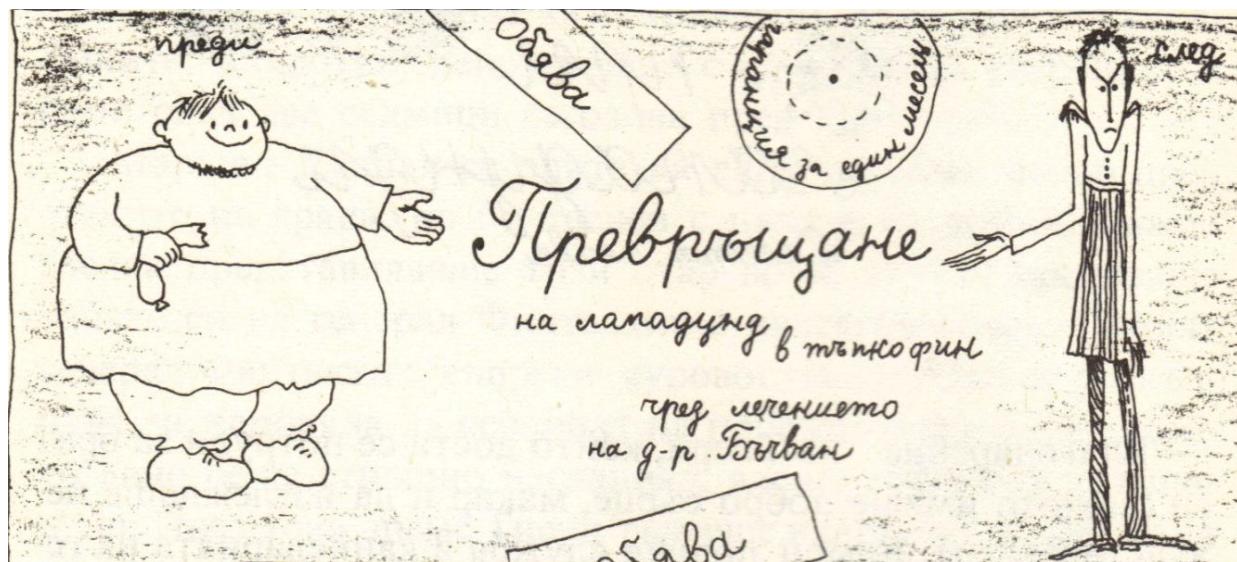
Благодарение на Тиери, който доста се потруди за брат си (защото имаше добро сърце, макар и да изглеждаше нечувствителен), Едмон получи служба в канцеларията на генерал Финтактик. Отначало той отказал, защото не искаше да изостави приятелите си лападунди, но самите те го посъветваха да приеме. Бяха хора с лек и примирителен характер. Бяха победени и сега се опитваха само да спасят обичаите на страната си.

В първите дни им беше много трудно да свикнат с навиците на окупационната армия на тънкофините. Ако някой полковник тънкофинви вика в осем часа и пет минути, това за него означава осем и пет. За един лападунд това означава кой да е час между осем и дванадесет. Естествено невинаги беше лесно да се разберат.

Възникнаха големи трудности и по въпроса с дажбите. Храната не достигаше поради огромната армия, която трябваше да се изхранва. Интендантството на тънкофините се опита да наложи на лападундите премахването на ежечасните яденета. Това беше абсурдно и невъзможно, както би казал господин Върлин. Лападундът беше кротко създание, но лишаха ли го от храна, ставаше свиреп.

Генерал Финтактик бързо разбра, че за армията му ще бъде опасно да предизвика всеобщ бунт в чужда страна.

Няколко лападунди — от подлост и за да получат по-добра служба от завоевателите — постъпиха в лечебни заведения за отслабване. Във вестниците се появиха обяви:

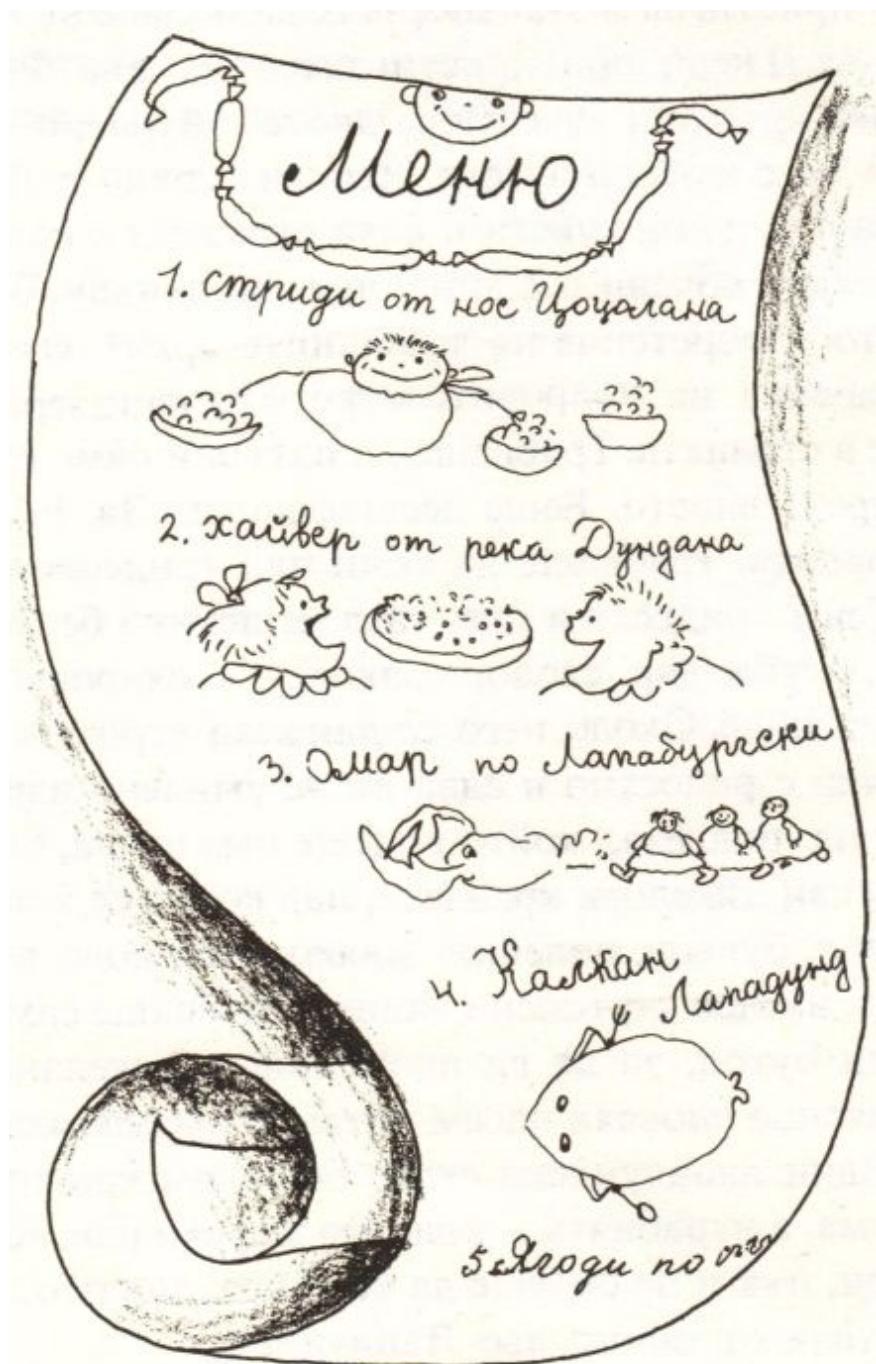

Но онези, които опитаха този метод, се разболяха. Някои дори умряха, а и напразно се изложиха на тази опасност, защото един слаб лападунд по нищо не приличаше на един истински тънкофин. Кожата му висеше на смешни гънки и той с право беше презиран от всички честни лападунди.

Впрочем доста бързо събитията взеха неочекван обрат. Тънкофинските офицери и войници, настанени у местни жители, много харесаха лападундската кухня. Тиери, който се хранеше на трапезата на генерал Финтактик, забеляза, че постепенно обичайното меню се подобрява.

— Трябва да изучавам нравите на победения народ, щом съм длъжен да го управлявам — казваше генералът.

Истината беше, че му се услаждаше по-приятната храна. Едмон много се смя един ден, когато бе на гости при брат си (Тиери винаги се възхищаваше от оскъдното ядене на тънкофините), но видя във вражеския дом главния келнер на господин дъо Лапдундан и класическото меню:

Макар свален от трона, крал Шкембан упражняваше известно влияние над генерал Финтактик, който често отиваше да се съветва с него.

— Той е човек като всички други хора — заявяваше генералът, — но е разумен и мъдър.

Кралят умееше превъзходно, без никога да губи достойнството си на лападунд, да казва на генерала приятни неща, които го трогваха.

— Не бих си позволил, генерале, да сравнявам качествата ви на военачалник с тези на доблестния маршал Дундан, който бе дългогодишен служител на короната ми и когото нежно обичам. Вие сте два абсолютно противоположни типа, но еднакво ценни, само че ако начало на моята армия стоеше стратег като вас, кой знае дали нямаше още да царувам над лападундите? Кой знае дали единствен генерал Финтактик нямаше да победи генерал Финтактик?

— Крал Шкембан е много умен — казваше генералът на Тиери на излизане.

Той се държеше все по-снизходително спрямо лападундите. В същото време Тиери забеляза, че войниците тънкофини стават все по-хрисими и по-лениви. Мнозина от тях се женеха за девойки лападунди. Армията се завърна в Клечоград, изпълнена с приятелски чувства към новото владение.

Когато се завърнаха, Тиери беше страшно удивен от настъпилите промени в републиката на тънкофините. Обичай, идеи, разговори — всичко му се струваше по-различно отколкото само преди няколко седмици. Той заведе и брат си у професор Благофин, който прие да останат при него като наематели. Но този дом на истински тънкофин беше почти неузнаваем.

Първият ден Тиери напомни на Едмон да бъде точен и да се яви в трапезарията, когато часовникът удари осем часа. А ето че — невероятно! — децата на семейство Благофин ги нямаше. Бащата нетърпеливо забарарабани по покривката. (И Тиери и Едмон си спомниха своя татко. Къде ли беше сега горкият?) Господин Благофин въздъхна и измърмори обичайната си фраза:

— Трябва да ядем, за да живеем, а не да живеем, за да ядем.

И започна да се храни.

Децата пристигнаха десет минути по-късно, когато баща им вече привършваше закуската си.

— Къде бяхте? — попита ги той страшно разгневен.

— В стаята си — отвърнаха спокойно децата, без дори да се извинят.

— Как така? — ядоса се господин Благофин. — Осмелявате се да дойдете с десет минути закъснение, въпреки че сте чули, че часовникът

изби осем часа?

— Е, де! — не се смутиха момчетата. — В Лапабург не се вдига толкова шум за такава дреболия.

Това беше незначителен инцидент, но във всички семейства ставаха подобни сцени. Истината бе, че мнозина тънкофини бяха разбрали по време на войната, че има и по-приятен начин на живот. Войнишките жени, изкушени от разказите на мъжете си, искаха със закон да бъдат отворени сладкарници. Децата в училищата искаха портиерите да продават сладкиши и бонбони, както в Лападундия. Войниците в казармите искаха да стават в осем часа, както войниците в Лападундия.

— Тези следвоенни нрави са отвратителни — оплакваше се господин Благофин, — и особено опасни, защото наближава часът да вземем решение, от което зависи бъдещето на страната ни... Нали знаете, че присъединихме към републиката си кралството на лападундите и остров Финодунд?

— Да — каза Тиери.

— Не е зле — продължи господин Благофин, — но дали лападундите ще бъдат считани за поданици или за равноправни граждани? Ще гласуват ли като тънкофините? Ще създават ли закони като тях? Ясно ви е, че ако им разрешим да гласуват, тъй като те са толкова на брой, колкото и ние, ще въведат в страната ни своята лакомия, своята шишкавина, своя Шкембан и омразните си обичаи.

При тази мисъл господин Благофин просто се топеше и кършеше костеливите си ръце.

— Шишкавината си и Шкембан! — повтори той. — Отвратително!

Той излезе, тъй като беше осем часа и седемнадесет минути.

— Е, добре! — възклика Едмон. — Аз пък се надявам, че ще разрешат на лападундите да гласуват. Крайно време е да се изменят нравите на тази мръсна страна.

— Защо? — изуми се Тиери, който по дух беше тънкофин.

— Ами защото умирам от глад тук... Да ям само два пъти на ден!... Погледни, дрехите ми станаха съвсем широки.

За жалост това беше вярно. Тиери, твърде обезпокоен за брат си, се осмели на следващия ден, когато отиде на работа в министерството, да попита плахо господин Върлин как вижда бъдещето.

— Как може така? — възмути се господин Върлин. — Вие сте нескромен и любопитен!

— Господин президент — каза Тиери, който вече не се боеше от него, — интересувам се, заради брат си... Нали разбирате, макар и горноземец, той е...

Момчето се поколеба.

— Той е какво?

— Той е малко нещо лападунд и тук го мъчи глад, затова...

И Тиери му предаде разговора с господин Благофин.

— Благофин е некадърник и страхливец! — избоботи господин Върлин. — Когато си сигурен за страната си като мен, не се плашиш да дадеш свобода на всички... Не мога още нищо да ви кажа, но вие видяхте Върлин по време на война, остава да го видите в мирно време.

Не каза нищо повече, но това бе достатъчно за Тиери, за да разбере, че влиянието на госпожа Върлин бе силно и че президентът бе благосклонен към лападундите.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА ЛАПАДУНДИ ПРИ ТЪНКОФИНИ

В навечерието на изборите господин Върлин произнесе на площада на Постещите голяма реч, предавана по радиото и в най-малките села на страната.

— Лападунди и тънкофини трябва да образуват занапред само една нация — заяви той. — Защо да поддържаме варварските различия по тегло и обиколка на талията? Прав си, ако си под петдесет кила, и крив, ако си над петдесет? Такава ли е вашата политика? Но не и моята. Вижте горноземците! Няма ли там парламенти от тънкофини, председателствани от лападунд? Моряци лападунди, щастливи с жена тънкофина? Нека последваме примера им. Да основем нова сила, която ще бъде непобедима, защото ще бъде само една: „Съединените щати на Долната земя“.

Възторгът, с който бе посрещната тази реч, доказва, че мнозина тънкофини споделят чувствата на господин Върлин.

Професор Благофин обаче отговори и неговата реч също бе предавана по всички високоговорители:

— Не изпитвам омраза към лападундите — каза той. („Не е вярно!“ — прошепна Едмон на Тиери), — но нищо не ми се струва по-нездраво от смесването на населния с различно тегло. Тънкофините бяха силни със своята мършавост. Ако се откажем от нея, не знаем какво ни готви бъдещето.

— Прав е донякъде все пак — каза Тиери на брат си.

И те се скараха, както някога горе, на земята.

На другия ден стана известно, че партията на лападундите е спечелила. В селата много жители бяха гласували за Благофин, но в Клечоград се бе наложил Върлин.

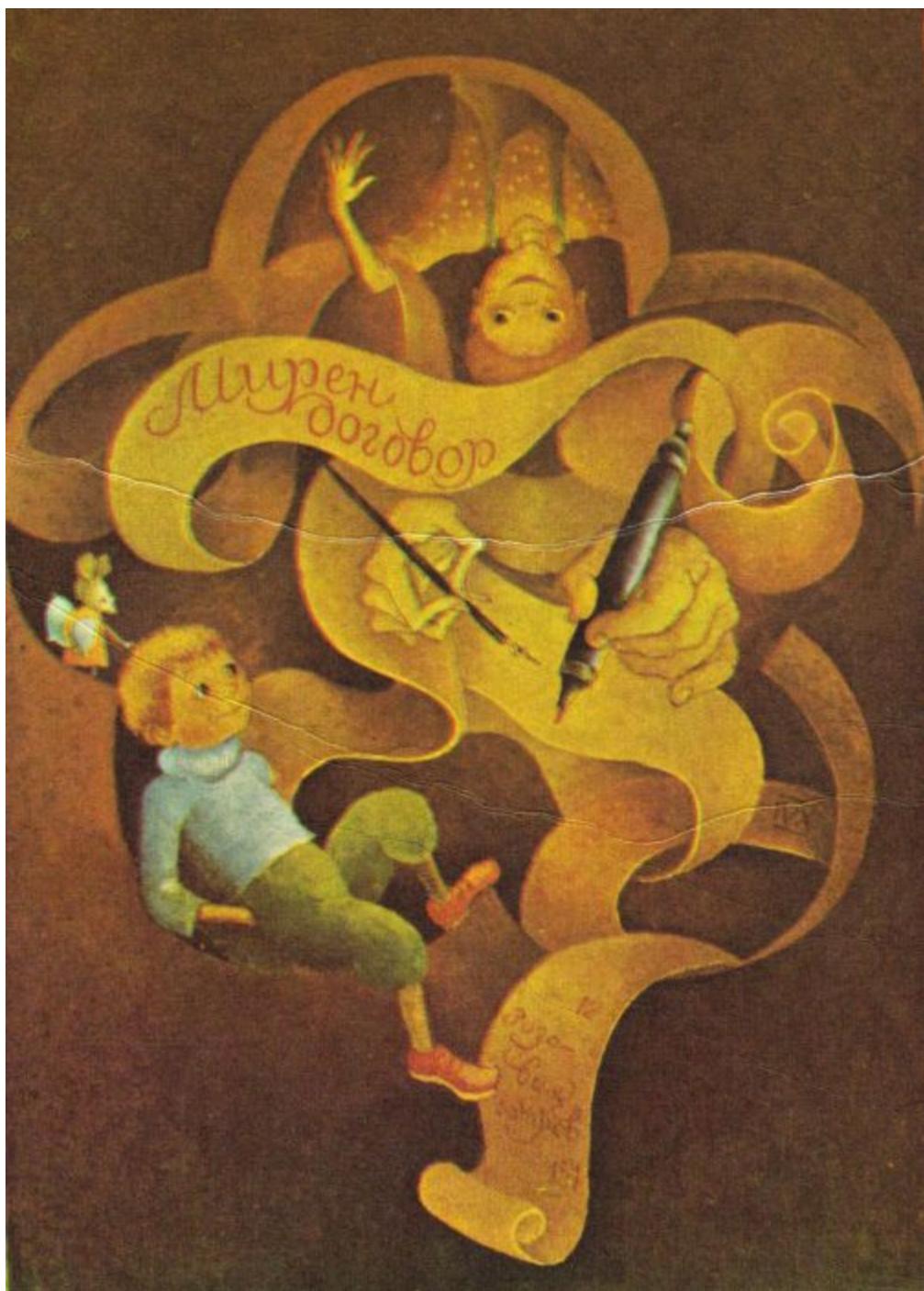
Едмон и Тиери страшно се забавляваха през следващите седмици. Паспортите и всички формалности около тегленето бяха премахнати. Сега лападундите можеха свободно да прекосяват Жълто море. Пристигаха със стотици в Клечоград. Носеха със себе си веселие

и добро настроение. Тъй като им беше разрешено да запазят предишните си обичаи, специални ресторани и дори сладкарници бяха открити, за да им се сервира ежечасно ядене.

В началото възрастните тънкофини наблюдаваха с такъв ужас тези новости, че в столицата бе създаден квартал Лападунд, където трябваше да живее всеки, който тежи над петдесет килограма. Но той така се прочу, че стана опасно.

Братята Дубъл напуснаха дома на господин Благофин и наеха малък апартамент в лападундския квартал. Много тънкофини канеха приятелите си на вечеря в някой ресторант там. Бяха създадени институти за пълнеене и лекари гарантираха „едно кило на седмица, един лападунд за три месеца“. Сега при тънкофинките беше на мода пълнеенето. Жените, които не успяваха да увеличат теглото си, носеха огромни рокли, издупи с обръчи. В театрите се играеха лападундски пиеси. Тази лудост достигна връхната си точка, когато, три месеца след плебисцита бившият крал Шкембан пристигна в Клечоград.

Той пътуваше като обикновен гражданин, но тънкофините бяха толкова доволни да видят един крал и при това толкова дебел, че го приветствуваха като владетел. Когато влезе в операта, публиката пожела да бъде изсвирен химнът „Шкемб“ от Грабски Корсадунд. Господин Върлин и кралят се показаха заедно в една ложа и бяха посрещнати с бурни овации.

Възрастните тънкофини бяха тревожни. И с основание, защото когато другия месец се състояха избори за депутати в двете страни, лападундите получиха мнозинство. Председател на Камарата стана един лападунд. Навсякъде в държавните учреждения и в частните промишлени предприятия лападундите заемаха най-хубавите постове. Отначало тънкофините им се подиграваха, че са бавни, лениви и

неточни. Сега в много случаи и особено за ръководни постове предпочитаха лападундите, заради доброто настроение, издръжливостта и здравите им нерви. Дори в министерството на слабеенето Тиери видя брат си Едмон, когото той бе настанил там, да се издигне до първи секретар, докато самият той беше втори.

Една сутрин момчето за втори път се осмели да зададе въпрос на президента Върлин:

- А как ще постъпите сега, господин президент?
 - Защо? — изненада се господин Върлин.
 - Как ще управлявате страната, която става все по-лападундска?
- Господин Върлин подръпна весело ухoto на Тиери.
- Ха-ха! — засмя се той. — Вие сте наивник и хлапак!

На другия ден бели афиши с кръстосани над тях флагове на двете страни оповестиха:

- „1. Крал Шкембан става крал на Обединените кралства Лападундия и Тънкофиния.
- 2. Министерството на слабеенето се премахва и президентът Върлин става канцлер на Обединените кралства.
- 3. Крал Шкембан няма да има никаква власт и конституцията на тънкофините остава непроменена.“

Новината бе посрещната общо взето добре. В знак на пълно помиряване бе решено тържествата по случай коронацията да бъдат устроени на острова, причина за толкова беди.

Оставаше обаче да се реши един проблем, който никой не смееше да повдигне, толкова сериозен беше той: какво име щеше да носи занапред островът? Победителите тънкофини не можеха да го наричат Дундофин. Кралят не можеше, без да се опозори да приеме името Финодунд, тъй дълго отричано от прадедите му и ненавиждано от половината му поданици.

Президентът Върлин отговаряше на всички въпроси:

— Да разчитаме на мъдростта на негово величество.

Кралската яхта отплата за коронацията, без да бъде поставен този въпрос. В официалните документи грижливо бе избегнато

назоването на острова. Когато се доближи до брега, владетелят видя, че той целият бе отрупан с цъфнали праскови, чиито розови вълни заливаха хълмовете. Кралят дълго съзерцава този пейзаж с големите си притворени очи. До него канцлерът и министрите чакаха да проговори.

— А дали да не го наречем Розовия остров? — промълви той.

— Ваше величество — каза канцлерът Върлин, — никога досега не ми беше хрумвало това... Аз съм глупав и виновен.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

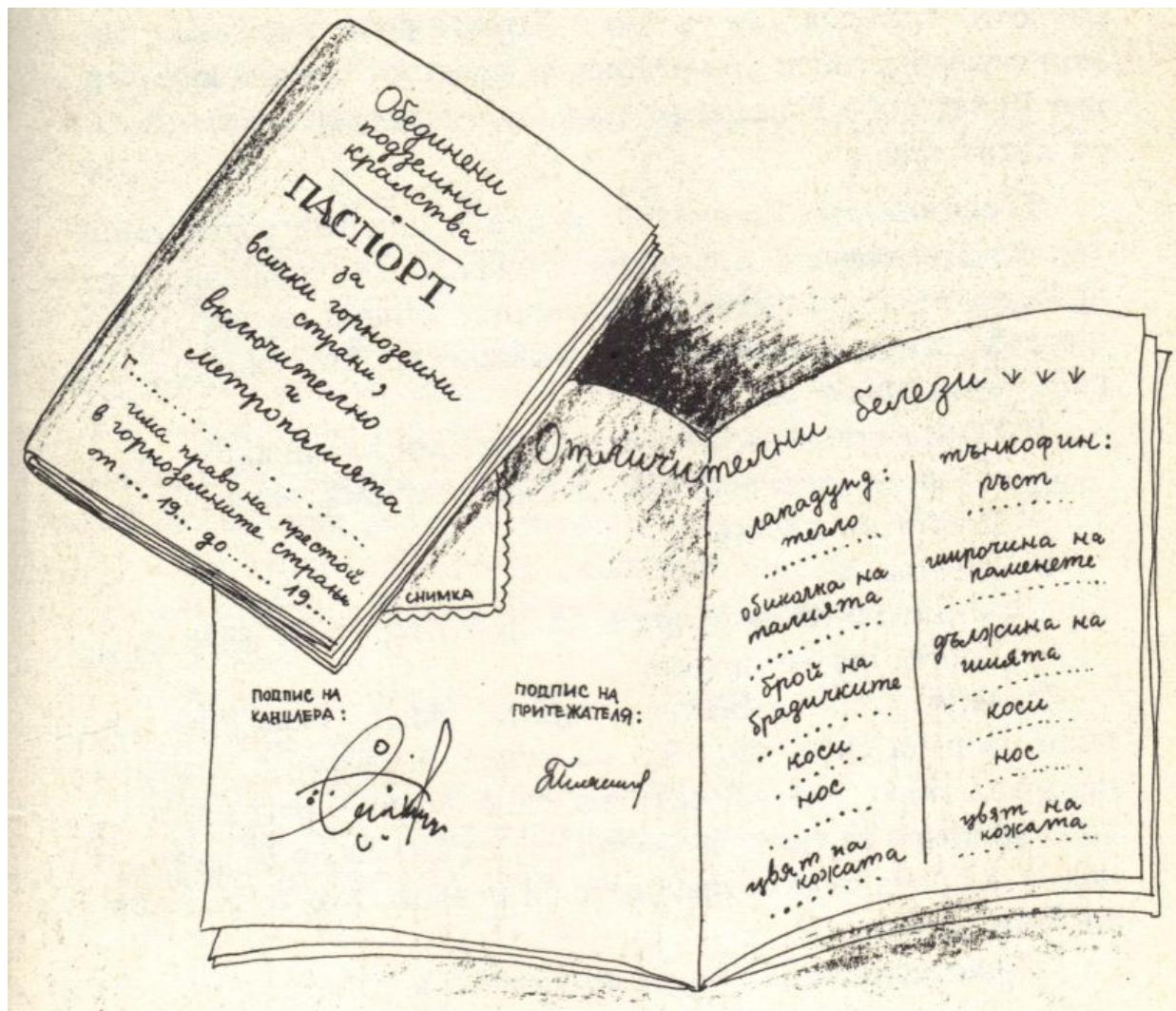
ЗАВРЪЩАНЕ

Скоро след тържествата по коронацията двамата секретари на канцлер Върлин поискаха разрешение да се върнат на Горната земя. Не се отнасяха лошо към тях, напротив, но момчетата искаха да видят отново родителите си. Те сигурно ги смятаха мъртви или изгубени в гората. Може би из цяла Франция бяха пратили полицаи да ги търсят. Трябваше да се приберат. Дълго се бяха колебали докато се чувствуваха полезни за съюза между лападундите и тънкофините. Безспорно чудесно беше, че двама братя, осиновени от двета народа, участвуваха в това дело. Вече всичко вървеше добре. Крал Шкембан и канцлерът му се разбираха отлично. Едмон и Тиери можеха да си заминат без угрizения.

Самият канцлер Върлин разбра това. Каза им, като ги пощипна по ухoto:

— Господа Дубъл, вие сте неблагодарници и изменници!

Но нареди да пригответ паспортите им. Беше така любезен, че им позволи да отидат за последен път в Лапабург и да вземат кораба от Лапапорт. Така, преди да напуснат подземните кралства, те хвърлиха последен поглед на страната, която бяха открили. Ето как изглеждаха паспортите им:

Пътуването до Лапабург беше много интересно. Крал Шкембан бе запазил там двореца си и прекарваше шест месеца в годината във всяка от двете столици. Родовете лапа не му бяха простили „измената“, както те казваха. Професор Тулумба беше водач на партията „Чист лапа“, която искаше да възстанови абсолютната монархия и да спечели на своя страна сина на монарха. Професорът мечтаеше да короняса младежа под името Супершкембан II.

След няколко разговора Едмон и Тиери обаче разбраха, че повечето лападунди бяха доволни от новия режим. Бяха им оставили ежечасните яденета и почивки... Балоните им радостно плуваха във въздуха. Хората бяха щастливи. Едмон отиде на гости при стария си приятел, бившия канцлер дъо Лапдундан. Намери го спокоен и безгрижен в хубавата си лятна къща.

Господин дъо Лапундан изпрати младите горноземци чак до Лапапорт с автомобила си балон. Разрушенията от войната не личаха вече. Позлатените куполи на пристанището блестяха на светлината на балоните. Пътуването с кораба бе истинска наслада.

В Град Горнозем Тиери попита един митничар:

— Къде са ескалаторите за Горната земя, моля?

— Имате ли паспорти?

— Ето ги.

Човекът дълго се взира в паспортите, после каза:

— Добре, ще ви заведа.

Накара ги да заобиколят гарата, където бяха пристигнали. Видяха свод, подобен на тунел, затворен с желязна преграда. Митничарят натисна едно копче, преградата се вдигна, появи се един служител. Чу се бръмчене на мотор и двамата братя видяха пред себе си стълба като тази, с която бяха дошли.

Служителят се доближи до гишето и извика:

— Двама горноземци... Двама.

Той не смееше вече да прибави както някога: „Един дундъо... един клечо...“ Разграниченията по тегло бяха премахнати по цялата Долна земя.

Изкачването им се стори безкрайно. Сърцата на двете момчета биеха много силно. Как щяха да заварят родителите си? И как щяха да се върнат от Фонтенбло в Париж? Във Франция са нужни пари, за да пътуваш. Най-сетне те зърнаха над себе си, много високо, бяла светлина, която постепенно се засили и освети целия тунел. Това беше Горната земя.

Момчетата се затичаха като луди през голямата пещера, осветена от електрически глобуси и се озоваха в подножието на скалата Близнак. Внезапно, за голяма тяхна изненада чуха съвсем ясно:

— Ху! Ху! ХУУ! Ху!

Беше гласът на баща им.

Без да се уговорят, те извикаха едновременно с все сила:

— Ху! Ху! ХУУ! Ху!

Никога не можаха да кажат как се изкачиха по комина, образуван от двата блока на скалата Близнак. Изкатериха се къде по гръб, къде с ръце, къде с крака, като единият буташе другия или го теглеше нагоре, задъхани, отмалели, но очаровани. След десет секунди главите им се

подадоха над скалата и те видяха под нея баща си, който малко нетърпелив, но все пак спокоен, им каза:

— Ах, ето ви най-сетне!... Бях започнал да се тревожа...

— Но татко, нима си ни чакал цели десет месеца!? — учуди се Тиери.

— А, не — засмя се господин Дубъл. — Не десет месеца, но поне един час.

Заштото времето в Подземните кралства, където няма нито слънце, нито луна, върви седем хиляди пъти по-бързо, отколкото на Горната земя.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.